

Nepriklausoma

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Lietuva

This paper was mailed
Thursday, May 2, 1991

4p (28) 2828

• LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY •

Nr. 10. (51-ji metal) 1991m. GEGUŽĖS - MAY 2 d.

• DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE ST., LASALLE, Que. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1,-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

h.n.

RAUDONOJI ARMIJA IR VEL TERORIZUOJA LIETUVĄ

Š.m. balandžio mėn. pabaigoje "šaukioji ir nenugalimoji" Raudonoji Armija vėl ėmė pasireikšti įvairiais išpuoliais prieš Lietuvos pastatus, riedmenis ir asmenis. Apie tai tuojau buvo atgaivintosios ELTOS-Lietuvos žinių agentūros painformuota visa pasaulio spauda. Apie barbarišką raudonarmiečių elgesį pranešė televizijos ir radijo stotys, o taip pat ir spauda. Štai ištais atspausdiname LOS ANGELES TIMES dienraščio reporterės Elizabeth Shogren pranešimą iš Maskvos, kurį savo puslapiuose atspausdino Kanados sostinės dienraštis THE OTTAWA CITIZEN š.m. balandžio mėn. 25 d. numeryje:

Pranešimas pavadintas: **Kariuomenės Daliniai Užėmė Devynis Lietuvos Pastatus.** Seka tekstas: "Sovietų daliniai šį ketvirtadienį (t.y. bal. 25 d.) užėmė Lietuvoje 9 pastatus, konfiskavo sunkvežimius, automobilius, traktorius, statybinių medžiagą ir kitokius įrengimus.

Lietuvos Respublikos oficialūs atstovai nurodė, kad tai yra laužymas paliaubų tarp respublikos ir centrinės vyriausybės Maskvoje.

Ankstytą rytą įvykdyta Šoferių Apmokymo mokyklos, aviacijos klubų, sporto aikščių ir įrengimų bei viešbučio, buvo plačiausia

sovietinių dalinių akcija Lietuvoje po š.m. sausio mėnesio, kai kareiviai puolė Vilniuje televizijos centrą.

Algimantas Norvilas, Lietuvos Aukščiausios Tarybos deputatas, parlamente pasakė, kad dabar Raudonoji Armija grobia viską, kas pakliūva.

Penki pastatai, įskaitant tris Šoferių Apmokymo mokyklas, du aerodromai dar vis buvo okupuoti ketvirtadienio rytą, kaip pranešė parlamento oficialus pranešėjas Haris Subačius. Kad būta sužeistų, nepanešta.

Tuo tarpu Sovietų Krašto Apsaugos Ministerija pranešė oficialiajai TASS'o žinių agentūrai, kad pranešimai apie Sovietų kareivių okupuojamus pastatus esą neteisingi.

Anot tos ministerijos, palmtieji sunkvežimiai būvę dalis 200, ministerijos duotų respublikos Savanoriškai Draugijai, kuri teikianti pagalbą Sovietų armijai, aviacijai ir laivynui. Toji organizacija paruošianti jaunus vyrus karinei tarnybai ir vykdanči visą eilę pedagoginių bei sportinių programų.

Lietuva, pasiskelbusi daugiau kaip prieš vienerius metus nepriklausoma, tą organizaciją panaikino. Anot sovietų, tada tie sunkvežimiai patekė į "svečias rankas". Lietuvos vyriausybė paskelbė, kad susidaro įspūdis, jog Sovietų Sąjungos vadovybė arba prarado kontrolę tų dalinių, kurie yra Lietuvoje, arba, kalbėdama su Lietuvos vyriausybe, nuolatos meluoja.

Lietuva jau daugiau

kaip dvejis metus kovoja už savo nepriklausomybę ir bando laikytis kietos linijos, santykių su sovietiška vadovybe.

Lietuvos gyventojai - taip pat Latvijos, Estijos ir Gruzijos - triuškinančia dauguma neseniai įvykdytose referendumuose nubalsavo, jog nori atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos.

Sovietų Sąjungos prez. Michail Gorbachiov'as Lietuvos plebiscitą apskelbė nelegaliu, dar prieš balsavimą ir iki šiol to nėra atšaukęs.

Mūsų komentaras labai paprastas: taip įžūliai meluoti temoka Kremlius, kurio visa komunistinė sistema, nuo revoliucijos pradžios, rėmėsi žudynėmis ir melu.

(Apžvalgos tęsinys pusl.)

MIN. PIRM. GEDIMINAS VAGNORIUS OTTAWOJE

J.V. D a n y s

KANADOS LB Valdybos ir Pagalbos Lietuvai Vajaus Tarybos kvietimu, Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius lankėsi šiemet Kanadoje ištisą savaitę - balandžio mėn. 16-23 d.d. Svarbiausias tikslas - politinis. Kovojančiai Lietuvai reikia politinės paramos iš laisvojo pasaulio valstybių, siekiant atgauti visišką Nepriklausomybę.

Negausiams Kanados lietuviams pasiryžus surinkti milijoną dolerių tiesioginei pagalbai Lietuvai ir jau sėkmingai priartėjus prie 800.000 dolerių sumos, reikšminga turėti ir artimesnius santykius su Lietuvos valstybės vadovais. Todėl Lietuvos ministras pirmininkas aplankė ir eilę Kanados miestų, kuriuose Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos suruošė su juo susitikimus.

Lietuvoje daug ko trūksta visose gyvenimo srityse, ypač lyginant su Vakarų kraštais. Tenka planuoti ir ekonominių ryšių užmezgimą su Vakarų kraštais, kai siekiama perėti į demokratinę laisvą rinką. Todėl G. Vagnorius, kaip ir kiti anksčiau lankęsi Lietuvos valstybės pareigūnai, stengėsi surasti atitinkamų kontaktų.

Pasimatymas su Joe Clark

Lietuvos min.pirm. Vagnoriaus ilgesnis pasimatymas su Kanados Užsienio Reikalų min. Joe Clark įvyko Ottawoje š.m. balandžio mėn. 17 d. Iš anksto sutartas pasimatymas su Kanados min.pirm. Brian Mulrone'y neįvyko, nes kritiškai susirgus Br. Mulrone'y motinai, jis buvo išvykęs iš Ottawos. Tai sumažino Kanados spaudos dėmesį Lietuvos min.pirm. G. Vagnoriaus vizitui Ottawoje.

Lietuvos ministerio pirmininko pasimatymas su Joe Clark buvo uždaras, abu turėjo savo vertėjas. Po pasimatymo vyko spaudos konferencija, kurioje daugiausia pasireiškė "Canadian Press" (CP). Ji teikia informacinius biuletenius visiems Kanados laikraščiams, radijo, TV ir valdžios institucijoms.

"Canadian Press" rašė, kad G. Vagnorius atvyko propaguoti Kanados politinę paramą, siekiant Lietuvos Nepriklausomybės ir atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos. Jis šioje spaudos konferencijoje pareiškė, kad painformavo Joe Clark'ą apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir diskutavo ekonominės paramos galimybes.

"Canadian Press" turėjo interviu su oficialiu Užsienio Reikalų Ministerijos informacijos pareigūnu Abbie Dann, kuris patvirtino, kad apie tai kalbėta, ką minėjo G. Vagnorius, bet pastebėjo, kad J. Clark'as nepadarė konkrečių išpareigojimų, o G. Vagnorius to ir nereikalavo. Po sausio mėn. 13 d. teroristinių veiksmų ir žmonių

Soviet government demonstrate its good will by withdrawing its troops from Lithuania and the Baltic Republics? At present, it would appear that the Soviet Union is harassing the citizens of Lithuania of a self-willed military force.

A negotiated settlement will demonstrate the the Soviet Union adheres to the principles of the United Nations declaration of Human Rights and the principles of the CSCE adopted during the CSCE Summit in Paris, November 1990. We strongly urge that international mediators be called upon to facilitate negotiations. The bilateral negotiations between the Soviet Union and Lithuania have so far produced no tangible results.

The favour of a reply to the issues outlined above would be appreciated.

Ottawoje, Parlamento rūmuose kalbasi iš kairės: Aldona Barysienė, KLB Ottawos Apylinkės Valdybos vicepirm.; Lietuvos Respublikos min. p.-kas Gediminas Vagnorius; J.V. Danys, įsteigęs ir daugelį metų vadovavęs BALTIC EVENINGS renginiuose parlamente, ir A-kės Valdybos narys Vytautas Radžius.

šaudymo, Kanada sustabdė anksčiau Sovietų Sąjungai paskirtą 140 milijonų dolerių paramą maisto produktams. J. Clark ir G. Vagnorius kalbėjo apie galimybes, kad "atšildžius" šį sulaikymą, atitinkama dalis paramos pasiektų Lietuvą ir kitas Pabaltijo šalis.

G. Vagnorius įtaigojo, kad Vakarai neturėtų taip stipriai remti konservatyvinius elementus Sovietų Sąjungoje, bet privalėtų remti demokratinis judėjimus, kas būtų daug geriau ne tik Lietuvai, bet ir pačiai Sovietų Sąjungai.

Terorinės žudynės kaip Sausio 13-toji, dar nepasikartojo, bet nėra garantijos, kad jos negali pasikartoti. Vakarų spaudimas po Sausio 13 d. padėjo, kad tolimesnių tokių priemonių dar nebuvo imtasi. Bet Vakarų spaudimas, pastebėjo Vagnorius, ir toliau reikalingas, kad apsaugotų nuo panašių įvykių.

Atsargi Kanados Politika

Kanados vyriausybės atstovai, susitikdami su oficialiais Lietuvos vyriausybės atstovais, rodo ir toliau atsargią, susilaikančią diplomatinę politiką. Lietuvos min.pirmininkas buvo J.Clark'o priimtas jo įstaigoje parlamento rūmuose, atsieit, parlamentinio lygio susitikimas. Jei būtų priimtas Užsienio Reikalų Ministerijos rūmuose, tai tas diplomatijos sferose būtų jau aukštesnio statuso, daugiau oficialus Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimas, ir tai būtų Sovietų sutikta kritiškiau.

Vis dėlto, Gediminas Vagnorius buvo iš Mirabel aerodromo į Ottawą lydimas RCMP, ir ta palyda suteikta viso vizito Kanadoje metu. Tokia RCMP palyda - apsauga - teikiama tik užsienio valstybių vadovaujantiems asmenims.

Kiti politiniai susitikimai

G. Vagnorius buvo priimtas opozicijos lyderio Jean Chrétiens valandos pokalbiui.

Kartu su min.pirm. Vagnorium atvykęs Lietuvos Aukščiausios Tarybos deputatas ir AT Užsienio Reikalų Komisijos vicepirm. Egidijus Klumbys susitiko Užsienio Reikalų Ministerijoje su trimis Kanados Rytų Politikos Departamento direktoriais, kuriems nušvietė Lietuvos interesus ir atsakinėjo į jų klausimus. Jį lydėjo ir vertėjavo Gabija Petrauskienė, KLB vicepirm. visuomeniniams reikalams. Ji buvo pagrindinė G. Vagnoriaus ir jo palydos (deputato E. Klumbio, patarėjos Justinos Kaškauskaitės ir vertėjos Raimondos Murmokaitės) pokalbių organizatorė ir vertėja.

Parlamentarų Grupė Baltijos Kraštams Remti suruošė ministeriui pirmininkui Gediminui Vagnoriui pietus, kuriuose dalyvavo apie 40 parlamento narių ir senatorių. Jų metu vyko informaciniai pokalbiai.

Po šia rezoliucija pasirašė Kanados Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininkas J. Krištolaitis.

Š.m. balandžio mėn. 30 d. Ottawoje demonstravo lietuviai su vėliavomis ir plakatais prie Sovietų Ambasados. Buvo atvykęs iš Toronto, Hamiltono, Montrealo ir otaviškiai skubiai susiorganizavę, reaguojant į paskutinius įžūlius ir neteisėtus Sovietų karių elgesius Lietuvoje. Vyt. Čuplinskas, A. Elmantas, lydint Kanados parlamento nariui David Kilgour, iškėlė Sovietams ambasadoje rezoliuciją, kurią čia perspausdinome. Sovietų argumentai į rezoliucijos punktus buvo įžūlius, melagingi ir sukėlė susirinkusiųjų juoką. Komedią, kai jie tvirtina, net ir V. Landsbergis kovoja(!), kad Lietuva pasiliktų Sovietų Sąjungoje.

REZOLIUCIJA ITEIKTA SOVIETU AMBASADAI KANADOS LIETUVIŲ VARDU

His Excellency Richard Ovinnikov, Ambassador
Embassy of the Union of Soviet Socialist Republics
285 Charlotte Street,
Ottawa, Ontario
K1N 8L5

April 30, 1991

Your Excellency,

As you are aware, on April 25th the armed forces of the Soviet Union occupied technical schools in Marijampole, Alytus, Šiauliai, Klaipėda, Panevėžys, an aviation factory in Prienai, The Hotel "Signalas" in Alytus, an aeroclub in Kyviškes and a gliding club in Palukne. This military operation is causing us great concern: such activity seems inappropriate during on a serious attempt to solve their future relationship at the negotiating table. As you are well aware, The international community has been encouraging both Soviet Union and Lithuania to reach a negotiated solution to the issue. Soviet military activity is inconsistent with a show of good faith on the Soviet side.

We are getting the impression tha the leadership of the Soviet Union is not exercising sufficient control over the military units deployed in Lithuania or is misrepresenting the situation when in contact with the Lithuanian leadership. During a telephone conversation on April 25th between President of the Republic of Lithuania Vytautas Landsbergis and Soviet Deputy Prime Minister Vitaly Doguzhyev, the Deputy Prime Minister affirmed that all disputed questions must be solved by political and economic agreement and there should be no talk of the use of force.

If the Soviet Union's government wishes to tighten its control of the army, would it not seem reasonable and logical that in answer to international criticism, the

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS: "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 22.00
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

H.N.

GORBAČIOV'AS VYNIOJASI KAIP UNGURYS

Viena reikla pripažinti draugui Gorbačioviui: sovietinį valdžios sosto žaidimą, jis moka žaisti geriau už kitus. Slidus ir raitus, kaip ungurys, jis vis ir vis sugaba išlysti iš atrodos, jau mirtinų situacijų. Taip jis Komunistų partijos Centrinio Komiteto plenume (jį sudaro 349 atstovai) išklaušęs kritiką po kritikos ir žiaurios kaltinimus, staiga pasiūlė pasitraukti iš Komunistų partijos vado pareigų. Suglumę deputatai, neturėdami jokio kito geresnio pakaitalo, tuojau pat pakeitė nuomonę ir didele balsų dauguma paprašė draugo Gorbačiovo likti einamose pareigose.

Tokį triuką Gorbačiovas yra panaudojęs jau kelis kartus. Be to, užkulisėje jo rėmėjai prikalbino Jelcin'ą paremti Gorbačiov'ą, nes tikrai Jelcin'as buvo vienintelis, kurio galėjo paklausti streikuojantys angliakasiai ir grįžti darban.

Jie sugrįžo, nes tolimesnis streikas grėsė visiškai sužlugdyti Sovietų pasididžiavimą - sunkiąją pramonę, Nors ir atsilikusi bent 50-čia metų nuo moderniosios Europos įmonių technikos, ji vis dėlto yra svarbus ramstis beviltiškai krinkančiai sovietinei ekonomikai.

Tarptautinė spauda komentuoja, kad Gorbačiovas esą vėl grįžęs į reformų kelią. Kad jis pasirinkęs perestroikininkus, vietoje KGB, partijos ir kariuomenės. Ar taip tikrai yra - sunku pasakyti (paskutiniai išpuoliai Lietuvoje tik jau nerodo grįžimo į reformų tęsimą), bet viena tikrai aišku: dabar Gorbačiovas yra labai ir labai prasiskolinęs Jelcin'ui ir turės su juo labai ir labai skaitytis.

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS TREMTYJE SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA

Mes, Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje atstovai susirinkę į savo XII-ji visuotinį suvažiavimą Hamiltone, Kanadoje, 1991 m. balandžio mėn. 20-21 d.d. -

Sveikiname Kanados Min. P-ką Brian Mulroneį, JAV Prez. George Bush, Kanados Parlamentą, JAV Senatą ir Kongresą, Lietuvos Prez. Vytautą Landsbergį, vyriausybės narius ir Tarybos atstovus, Lietuvos Šaulių Sąjungos vadą Gediminą Jankų, Centro Valdybą ir visus brolius - seses šaulius.

Sveikiname Islandijos Prez. ir Vyriausybę, visus Islandijos žmones ir nuosirdžiai dėkojame už Lietuvos pripažinimą laisva ir Nepriklausoma Valstybe.

Mes, šio suvažiavimo atstovai savo ir visų laisvojo pasaulio šaulių vardu prašome Kanados ir JAV vyriausybės pripažinti Lietuvą laisva ir demokratine valstybe, nes ramių Lietuvos gyventojų 1991 m. sausio 13 d. nekaltai pralietas kraujas, jos gyventojų ilgų dešimtmečių kančios įrodo, kad Lietuvos okupantas - Sovietų Sąjunga nesiruošia tartis su teisėta išrinkta Lietuvos Vyriausybe, bet brutalia jėga stengiasi užgniauzti laisvės liepsną Lietuvoje.

Sveikiname išeivijos lietuvių veiksmus, prašome juos vieningai dirbti ir savo pastangas nukreipti Lietuvos laisvės atgavimui.

Rezoliucijos K-ja:
S. Kaunelienė,
E. Milkus,
A. Mylė

1991, balandžio 20 d.
Hamiltonas

2 psl.

LIETUVOS PREMJEAS MONTREALYJE

Gausiai rinkosi lietuvių bendruomenės žmonės balandžio 23 dienos rytą į Aušros Vartų parapijos salę susitikimui su naujuoju Lietuvos premjeru Gediminu Vagnoriu. LB pirmininkas Arūnas Staškevičius, pristatęs svečią, pasakė, kad nežiūrint ilgų kelionės maršrutų (pabuvojo trijose provincijose, aplankė septynis miestus) surado laiko ir Montrealio lietuviams. Buvo susitikta su daugeliu deputatų bei parlamentarų, užmegzti prekybiniai ryšiai, pasirašytos sutartys. Lietuva dabar jau nebe ta, kuri buvo prieš keletą mėnesių. Sausio 13 dienos kruvinieji įvykiai pakeitė ne tik Lietuvos veidą, bet pakeitė ir pasaulio nuomonę Lietuvos naudai. Vakarų valstybės pagaliau suprato: Gorbačiovo'o gražbyliavimui nėra ribų, o jo partokratiški 1985 metų pasiūlymai, taip ir liks neįgyvendinti.

Daugelis nežino, kad Lietuva yra savarankiška valstybė, kuri baigia pakeisti savo ekonominę sistemą, nemoka mokesčių sovietų biudžetui, planuoja bei kontroliuoja savo ūkį, šalies padėtį. Nekontruoja ma tik tai, kas yra susiję su ginkluotomis pajėgomis. TSRS neskuba sėsti prie derybų stalo, o jos sebrai ir pakalikai skleidžia klaidingą informaciją, tuo dar daugiau kirsindami žmones, astrindami padėtį, tačiau žmonės po Sausio 13 dienos įvykių dar daugiau susivienijo. Jeigu 3/4 Lietuvos gyventojų panorą gyventi Nepriklausomoje Lietuvoje, - faktai kalba už save.

Baigdamas premjeras G. Vagnorius padėkojo lietuvių Bendruomenei už milijoninį vajų, už atsiliepimą į įvairius kritiškus momentus, už lietuvių išlaikymą.

lės. Kas be ko, Izraelio vyriausybė ir šiaip jau tikrai vengdama neigiamos pasaulio opinijos, bandė neva pritarti Baker'io taktikos plano laikymosi reikšmingoms detalėms. Tuo pačiu metu leisdama liūdnei pagarsėjusiam Libane arogantiškam Naujų Gyvenviečių ministeriui Sharon'ui atimninti arabų žemes ir ant jų statyti okupuotose teritorijose žydų gyvenvietes.

Tokia neatlaidi ir iššaukianti Izraelio vyriausybės laikysena, atrodo, galų gale, tiek išerzino Ameriką, kad šios kongresas ir vyriausybė ėmė kalbėti apie finansinės ir karinės pagalbos sulaikymą arba sumažinimą "kaikurioms" Vidurinių Rytų valstybėms. Toji "kai kuri" valstybė, be abejo, yra Izraelis. Bet jos vardo Amerika nedrįsta viešai ištarti.

KIEK TIKRAI NUKENTĖJO NUO SMURTO

Vilnius. Per baisiuosius sausio 13 d. įvykius, kaip skelbia Lietuvos Sveikatos ministerija, 416 žmonių patyrė akustinę traumą, t.y. pažeistas, kontūzijas klausos aparatas, šaudant tankų patrankomis.

188 įvairiai sužeisti, 21 sumušti, - lūžę kaulai, sutraiškyti audiniai, 11 patyrė nudegimus, 6 apsinuodiję. Iš viso sužeistų - 702 žmonės.

Gydyta ir gydoma ligoninėse 153 nukentėję. Žuvo vietoje 11, mirė ligoninėje trys.

Ir po sausio 13 nuo kariškių dar nukentėjo 16 žmonių, iš jų 10 gydėsi ir gydomi ligoninėje. Vienas sužeistas į galvą mirė.

Sveikatos apsaugos ministeris J. Olekas pasakojo, jog tą sausio 12-13 naktį, važinėdamas po ligonines, pats matė, kaip gydytojai nekviečiami bėgo į savo gydymo įstaigas ir ėmėsi darbo.

Ministeris Pirmininkas Gediminas Vagnorius ir palyda aplankė AV parapijos bažnyčią Montrealyje. I-je eilėje iš kairės: G. Vagnorius, AT deputatas G. Klumbys, Montrealio A-kės pirm. A. Staškevičius. II-je eilėje: asistentė Justina Baškauskaitė, vertėja Raimunda Murmokaitė, PLB vice-pirm. G. Petrauskienė, dr. R. Satkauskas ir Vytautas Gruodis.

ma bei lietuviškų tradicijų puoselėjimą.

Tuo pačiu padėkojo Kanados o ir Québec'o parlamentarams, ypač parlamentarui Paul Martin, su kuriuo buvo daug dalykiškų pokalbių. Baigdamas premjeras pajukavo: "Būdamas Kanadoje, aš daugiau mačiau Lietuvos" - o tai labai mus džiugina.

Gerb. parlamentaras Paul Martin, kaip visada, pasakė ugingą kalbą. Jo pasisakyme visad galima jausti didelę meilę Lietuvai (kaip paslaptį išdavė, kad jo meilė Lietuvai prasidėjo dar vaikystėje, besilankant mažoje Windsor koplytėlėje). Jis pabrėžė, kad Sausio 13 d. Kruvinieji įvykiai plačiai buvo rodomi bei diskutuojami visoje Kanadoje ir neatsirado nė vieno žmogaus, nė vieno deputato, nė vieno parlamentarų, kuris nebūtų pasmerkęs šio gėdingo akto. Kol sovietai į Lietuvą žiūrės kaip į imperijos dalį,

Skačiai pateikti, tačiau sunkiai suvaldę likimai tebėra grėsmingi. Raudonojo Kryžiaus ligoninėje kankinasi mergina tanko su traukiamomis kojomis, dar daug ką parodys laikas, kam nusilps klausa, kam regėjimas.

Spaudos konferencijoje iškilo klausimas, kiek kainavo gydymas. Medicinos pagalbos skyriaus viršininkas A. Poškus pasakė: sužeistųjų gydymas - 2.5 milijono rublių, o paskritai visos tų tragiškų dienų išlaidos Sveikatos apsaugos ministerijai atsiėjo 6 milijonus rublių.

DAINUOJANTI REVOLIUCIJA

1991 m. balandžio mėn. laidoje LIFE žurnalas išspausdino labai idomų Jean Marie Laskas straipsnį apie LIETUVĄ, labai vykusiai pavadintą - "Dainuojanti Revoliucija". Tai pirmą tokio pobūdžio revoliucija, todėl gal turės galimybės patekti ir į istorijos puslapius, kaip vienintelė ir pirma tokia, iki šiol niekur nepasitaikiusi. Vieninteliai lietuvių ginklai, korespondentės nuomonė, buvo jų teisėtumas ir jų apsisprendimas, kad jie yra skirtingi ir...laisvi, kad jie visada jautėsi laisvi savo širdyse. Vieta ginklų jie turėjo degančias žvakutes ir susikabinę rankomis, dainavo. Kas gi gali drįsti išeiti į kovą su tokiais "ginklais" prieš vieną dviejų galingiausių pasaulio valstybių? Ir ta galybė lietuvių dainas atsakė žmones triuškinančiais tankais. Gi sovietų valstybinė televizija teigė, kad tie žmonės mirė nuo širdies atakų, žuvo eismo nelaimėse ir t.t. Korespondentė nurodo, kad lietuviai pergyveno tris okupacijas ir bailsus savo tautos sukrėtimus. Vienas jų - kai 1941 m. Sovietai per dvi naktis

negalima tikėtis didesnės naudos. Siekiant derybų, reikia panaudoti naujus mastus - tarptautinius. Jis ragino, kad reikia dėti visas pastangas, jog Gorbačiovas ir jo klika būtų teisiami tarptautiniame teisme!

Paul Martin pabrėžė, kad gana Vakarų valstybėms tūpėti vietoje, o atėjo pats laikas pripažinti teisėtą Lietuvos vyriausybę, kuri išrinkta tikrai demokratiškai pagrindais.

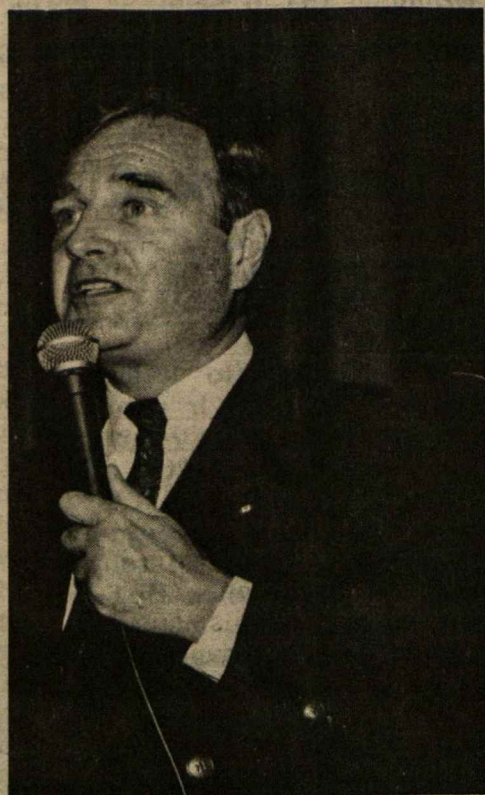
Baigiantis pokalbiui buvo pristatyta Ministro Pirmininko palyda: Lietuvos AT deputatas - Egidijus Klumbys; asistentė - Justina Baškauskaitė; vertėja - Raimunda Murmokaitė; asmeninis saugas - Artūras Džiugelis; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vice-pirmininkė - Gabija Petrauskienė.

Po to buvo užrišta tautinė juosta parlamentarui Paul Martin, išteikta gėlių bei pasikeista lietuviškais suvenyrais. Aidint plojimai

pagriebe 40.000 lietuvių, sukimšo juos į gyvulinius vagonus, užrakino ir išvertė juos Sibire kaip supuvusias bulves.

Korespondentė teigia, kad dvi dienas prieš tą 1991 m. sausio 13 d. įvykdytą lietuvių užpuolimą Gorbačiovas viešai pritarė vykdymui karinių veiksmų Lietuvoje. Ji sako, kad lietuviai pramato, jog Sovietų Sąjunga yra pasukusi į diktatūrą ir dar blogiau..., kad tas diktatorius yra tas, kurį pasaulis myli. Ji taip pat pažymi, kad Užsienio Reikalų ministerio Ševardnadze viena iš pagrindinių atsistatydinimo priežasčių buvo ta, kad jis nepajėgė pasipriešinti smurto naudojimui respublikose, siekiančiose nepriklausomybės. Ir jis pasakė, kad diktatūros užviešpatavimas gresia Sovietų Sąjungai.

"Ar Jungtinės Amerikos Valstybės gali įstengti ignoruoti tai, kas vyksta BALTIJOS valstybėse?" klausimą kelia žurnaliste. Lietuva, beveik West Virginia dydžio, gali likti nepastebėta, tačiau Lietuvos žmonių randai tapo simboliu neišvengiamo žlugimo viso to, ko Sovietai tikėjosi:

PAUL MARTIN, M.P.

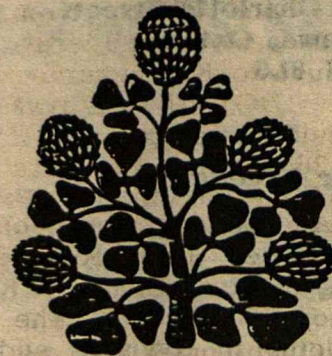
Nuotr. Tony Photo Studio

mams, premjeras G. Vagnorius buvo išlydėtas į kelią. Laimingo jam kelio!

Vitalija Pečiukaitė-Kersulienė

žlugo "perestroika", teisė tautoms apsispręsti (self-determination of nations), spaudos laisvė, žadėta laisvė prisipausti žmonėms etc. O tačiau buvo tikėtasi iš Gorbačiovo, kurį pasaulis laikė didvyriu, žadančiu dideles reformas.

Lietuviai stebėjo Jungtinių Amerikos Valstybių reagavimą į Kuwait'o užėmimą ir klausė: "O kaip su mumis? Mes esame okupuoti 50 metų." Talkiai pastebi korespondentė Sovietams taikomas iškankintas Lietuvos šauksmas: "Palikite mus ramybėje!" tur būt, ir toliau liks balsu tyruose šaukiančiu, kurio pasaulis stengiasi negirdėti. D.E.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvių išeivijai!"

Vytautas Skudis
(Svarbesnių įvykių kronika: 1990 metų lapkričio mėn.)
/ tęsinys /

Iki lapkričio mėn. 7 d.

- LIETUVOS AT paskyrė delegacijos deryboms su Sovietų Sąjunga ekspertus.
- MASKVOJE susitiko bendra LIETUVOS ir SSSR darbo grupė dėl dvišalių derybų.
- SSSR institucijos atsisakė pasiekti susitarimo pasirašyti LIETUVOS ir SSSR materialinių išteklių pirkimo-pardavimo sutartis 1991 metams.
- Grupė ekspertų iš KANADOS, 3 dienas nagrinėjusi LIETUVOS bankininkystės bei pramonės įmonių problemas, savo išvadas pateikė LIETUVOS min.pirm. K.Prunskienei.
- Memorandumą dėl BALTIJOS valstybių informacinio centro įsteigimo KOPENHAGOJE pasirašė A.Saudargas ir DANIJOS Užsienio Reikalų Ministerijos delegacijos vadovas K.Hope.
- Klaipėdiečiai piketavo miesto Karininkų Namus, reikalaudami juos sugrąžinti Šaulių Sąjungai.
- JAV piliečiams Jonui Jurašui ir Aušrai Jurašienei suteikta LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĖ.

- LATVIJOS atstovybėje MASKVOJE įvyko diskusijos "Žmogaus suverenitetas ir aplinka". Jose dalyvavo tarptautinės komisijos "Pasaulis ir maistas" nariai iš JAV, Australijos, Jugoslavijos, Didž.Britanijos, Olandijos, SSSR Suomijos ir Indijos.
- LIEPOJOS gyventojai pradėjo piketuoti Sovietų kariuomenės radiolokacinę stotį.
- RYGOJE susitiko ESTIJOS, LATVIJOS ir LIETUVOS invalidų draugijų pirmininkai, kurie nutarė koordinuoti veiksmus, kuriant invalidų įmones, organizuojant kultūrinę veiklą, ruošiant invalidų reikalus tvarkančius įstatymus, užmezgant ryšius su užsienio invalidų bendrijomis.
- JAV Kongresas atsisakė suteikti LIETUVAI 10 milijonų dolerių humanitarinę pagalbą ir nepatvirtino 15 milijonų dolerių paramos laisvajai rinkai plėtotis trijose BALTIJOS šalyse.

Lapkričio mėn.7 d.

- VILNIUJE prie Lenino paminklo įvyko LKP (KPSS) šventinis mitingas, skirtas Spalio revoliucijos metinėms ir po to karinis paradas, kuris buvo apmėtytas kiaušiniiais, dažais, kapeikomis ir akmenimis. Konservatorijos studentai, susirinkę balkone ir užsidėję Brežnev'o kaukę, "priliminėjo" paradą. Desantininkai pro Konservatorijos langus įsiveržė į vidų ir guminėmis lazdomis ėmė mušti studentus. Buvo sužeistų, kuriuos reikėjo gydyti ligoninėje.
- JAV Kongresas patvirtino nutarimą, jog eksporto lengvatos SSSR nebus taikomos, kol prez. G.Bush as nepatvirtins, kad ji rimtai derasi su LIETUVA dėl pastarosios apsiprendimo.
- SNEECKAUS mieste į Salio revoliucijos paminėjimo mitingą susirinko apie 500 žmonių. Neiškentę nė valandos, mitingo dalyviai išsiskirstė. Liko kelios dešimtys aktyviausiųjų. Šie sumušė į aikštę atėjusį su juodu kaspiniu perrištą raudoną vėliavą buvusį Afganistano karo dalyvį. Mitinge dalyvavo ir gyvenvietės demokratų klubo nariai, kurie buvo uždegę žvakutes bolševizmo aukoms atminti.
- VILNIAUS Universiteto pacifistų klubas surengė piketą prie LIETUVOS Respublikos AT rūmų, protestuodamas dėl LIETUVOS kariuomenės kūrimo ir tarnybos joje.
- Lapkričio mėn. 7-toji diena RYGOJE buvo darbo diena, tačiau 46 stambių įmonių ir fabrių administracijų paskelbė, kad ši diena yra išeiginė. Miesto centre įvyko karinis paradas, apsaugomas kariuomenės. Eilėje miesto rajonų tiems kiemsargiams, kurie ant savo namų iškabino raudonas vėliavas, buvo išmokėtos 10 rublių premijos.
- Lapkričio mėn. septintoji diena TALLINN'E buvo darbo diena. Prieš karinį paradą kariuomenė paralyžavo transportą miesto centre. Po parado įvyko "ištikimų leniniečių" demonstracija, kurioje dalyvavo ir "Pamiatf" organizacijos šalininkai.
- JAV Valstybės Departamento sekretoriaus asistentas Europos ir Kanados reikalams Raymond G.H.Seitz priėmė LATVIJOS atstovybės, Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacijos bei Jungtinio Pabaltiečių Komiteto atstovus. Jie svarstė PABALTIIJO kraštų klausimą būsimojoje Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje Konferencijos susitikime Paryžiuje.

Iki lapkričio mėn.8 d.

- LIETUVOS Komunistinio Jaunimo Organizacija dabar pasivadino Lietuvos Jaunimo Forumu, kuris perima ir buvusio Komjaunimo nuosavybę.
- DOTNUVOJE įvyko Lietuvos Respublikos apylinkių viršaičių pasitarimas, kuriame dalyvavo 334 viršaičiai iš 36 rajonų. Jie nutarė kurti LIETUVOS Respublikos viršaičių asociaciją. Priimta kreiptis į Lietuvos Respublikos AT patariama nesimti administracinio persikirstymo, nes dabar yra svarbesnės ekonominės reformos.
- VELIUONOJE palaidoti iš Kazanės atvežti tautosakininkų, prieš 100 metų mirusių brolių Antano ir Jono JUŠKŲ palaikai.
- Pro neapsaugotos LIETUVOS sienas per vieną parą iš Lietuvos išežė apie 10 tonų įvairių mėšos gaminių.
- M. Burokevičius, SSKP organizacijos LIETUVOJE vadovas, SNEECKAUS gyventojus ragino lapkričio 15 d. paskelbti priklausomybę Sovietų Sąjungai.
- ŠVEDIJOJE atkurta ŠVDIJOS-LIETUVOS Draugija.

Lapkričio mėn. 8 d.

- LIETUVOS Respublikos AT paskelbė pareiškimą "Dėl SSSR okupacinės kariuomenės savivalės Lietuvoje". Pareiškime pabrėžiama, kad nepaisydami AT ir Vyriausybės protesto, SSSR okupacinės kariuomenės daliniai surengė karinį paradą, desantininkai įsiveržė į Lietuvos Konservatoriją, sumušė studentus, padarė materialinių nuostolių. Įvairiose kitose VILNIAUS vietose buvo provokuojami neramumai.
- LIETUVOS Respublikos AT priėmė nutarimą "Dėl Respublikos gyventojų tarnybos SSSR ginkluotose pajėgose". Asmenys, laisvanoriškai nusprendę atlikti karinę tarnybą SSSR armijoje, privalo apie tai pranešti Krašto Apsaugos Departamento teritoriniams skyriams. Tokiems asmenims nebus taikomos butų ir darbo įstatymų nusta-1991. V. 2

cytos lengvatos bei garantijos, negarantuojama kompensacija jiems tapus nedarbingais tokios tarnybos metu.

- Paskelbtas LIETUVOS Respublikos AT "Kreipimasis į valstybes - Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo pasitarimo nares", perspėjant, kad visų tarptautinių susitarimų su SSSR atvejais gali būti paliestos suverenios Lietuvos Respublikos teisės ir reikalingas didelis atidumas dėl galimų SSSR ketinimų vėl, kaip Molotov'o laikais, nesiskaityti su tautų teisėmis.
- LIETUVOS Respublikos vyriausybė spaudoje paskelbė Lietuvos ūkio privatizacijos seką ir alternatyvas.
- EVANGELIKŲ Švietimo Centro kvietimu į Stuttgart'ą išvyko Lietuvos Taikos delegacija.
- Pasibaigė ESTIJOS Užsienio Reikalų ministerio Lenart Meri vizitas DIDŽ.BRITANIJOJE. Jis susitiko su Britanijos Užsienio Reikalų ministriu Douglas Hurd, kalbėjo Karališkajame Tarptautinių Santykių Institute Londone, dalyvavo spaudos konferencijoje.

Iki lapkričio mėn.9 d.

- LIETUVOS Respublikos AT pirm. V.Landsbergio nuomone, jo apsilankymas VENGRIJOJE buvęs labai turiningas. Jis oficialiai susitiko su Vengrijos prez. Genču ir parlamento pirm. Djerdziu Sabadu. Vengrijos vadovai nemato kliūčių, kad būtų atnaujinti VENGRIJOS ir LIETUVOS diplomatiniai santykiai.
- LIETUVOS Sąjūdžio Seimo Taryba paskelbė "Kreipimąsi į EUROPOS šalių parlamentus, politines partijas, visuomenės organizacijas", prašydama paremti ESTIJOS, LATVIJOS ir LIETUVOS siekius ir prisidėti prie Paryžiuje organizuojamos taikingos, šiuos siekius išreiškančios akcijos.
- LIETUVOS Tautininkų Sąjungos rezoliucijoje pasisakoma prieš amorališkos komercinės kultūros antplūdį LIETUVOJE, reikalaujama imtis vyriausybinių priemonių prieš lietuvių tautinės kultūros ir dorovės griovimą, mokyklose kuo greičiau įvesti tautinę dvasią, pritariama užsienio kapitalo naudojimui Lietuvoje, iškyrus žemės prikimą. Reikalaujama, kad Lietuvos Respublikos valdžia imtųsi skubių priemonių, kad Rytų Lietuvoje būtų nutraukta antivalstybinė ir antilietuviška veikla. Siūloma 1991 metais VILNIUJE SURENGTI PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESĄ.
- ESTIJOS Respublikos Aukščiausioje Taryboje daug deputatų pasisako už E.Savisaar'o vyriausybės atsistatydinimą.
- STOCKHOLM'E kiekvieną pirmadienį miesto centre jau 30 savaičių vyksta masinės demonstracijos, remiantčios PABALTIIJO valstybių siekius ir bus tęsiamos, kol Nepriklausomybė taps realybe.

Lapkričio mėn.9 d.

- VILNIUJE įvyko PABALTIIJO valstybių Tarybos pasitarimas, dalyvaujant visų trijų respublikų Aukščiausiųjų Tarybų pirmininkams. Taryba svarstė valstybių poziciją Paryžiaus susitikimo išvakarėse, Sovietų kariuomenės statusą ir jos veiksmus, ir aptarė padėtį pasitarimuose su SSSR vylyausybe. Priimtas pareiškimas dėl SSSR kariuomenės buvimo LIETUVOJE. Taryba paskelbė pareiškimą "Dėl įprastinės ginkluotės sutarties Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje Konferencijos dalyvams." Jame pabrėžiama, kad PABALTIIJO valstybių teritorija nėra teisėta SSSR teritorijos dalis. Solidarumas ir Europos suklestėjimas nebus pasiektas, jeigu Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje pasitarimas nesilms aktyvios veiklos įtikinti Sovietų Sąjungą, kad ji nutrauktų PABALTIIJO valstybių OKUPACIJĄ.
- LIETUVOS Respublikos AT Užsienio Reikalų Komisija kreipėsi į SSSR ir VFR, primindama, kad remiantis tarptautine teise, LIETUVOS RESPUBLIKA NĖRA TEISETA SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS, kadangi 1940 metais LIETUVA BUVO JĖGA ĮJUNGTA Į SSSR. Išreikšta viltis, kad VOKIETIJOS Federacinė Respublika nepa-dės Sovietų Sąjungai interpretuoti jų pasirašytos gerų santykių, partnerystės ir bendradarbiavimo sutarties antrąjį straipsnį (teritorinis vientisumas dabartinių sienų ribose), kaip LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOS NETEISETO ĮJUNGIMO Į SSSR ĮTEISINIMĄ.
- LIETUVOS spaudoje paskelbtas Lietuvos Respublikos gyventojų užimtumo įstatymo projektas.
- LIETUVOS spaudoje paskelbtas "Jaunosios Lietuvos" ir Lietuvos Laisvės Lygos kvietimas, adresuotas akademiniam jaunimui ir profesūrai, dalyvauti šią dieną įvykstančiame mitinge prieš okupacinę kariuomenę.
- LIETUVOS spaudoje paskelbtas partijų ir judėjimų pareiškimas, kad pasirašiusieji yra opozicija dabartinei Vyriausybei. Jie ruošiasi naujo Ministerių Kabineto sudarymui. Pareiškimą pasirašė: Demokratų, Krikščionių Demokratų, Lietuvos Žaliųjų, Nepriklausomybės partijos, Lietuvos Tautininkų, Darbininkų, Lietuvos Politiklinių ir Tremtinių sąjungos ir Lietuvos Laisvės Lyga.

Lapkričio mėn.9 d.

- VILNIUJE naktį pašalintas V.Kapsuko paminklas, kurį anksčiau saugojo kariuomenės šarvuočiai.
- LATVIJOS Valstybės arbitražo sprendimu, JURMALOJE turėjo būti išskeldintas kompartijos miesto komitetas. SSSR Valstybės arbitražas tą sprendimą atšaukė. Iškraustymo metu komunistams į pagalbą atskubėjo jūrų pėstininkai ir ypatingos paskirties milicija, kurie darbininkus privertė baldus sunešti atgal. Buvo panaudota fizinė jėga. Visuomenė tuo labai pasipiktino.

Lapkričio mėn.10 d.

- MASKVOJE įvyko LIETUVOS MT pirm-kės K. Prunskienės ir SSSR MT pirm. N.Ryžkov'o derybos dėl ekonominių ryšių 1991 metais. Derybose dalyvavo ir ESTIJOS bei LATVIJOS vyriausybės vadovai. N.Ryžkov'as pabaltiečius apkaltino sabotažu ir paskutiniajame pasitarime pateikė ultimatumą: jei PABALTIIJO valstybės nepaklus SSSR įstatymams, nedalyvaus sąjunginėse diskusijose ir nedarys inaušų į SSSR biudžetą, SOVIETŲ S-GA nutrauks bet kokią tiekimą. Vienas reikalavimų buvo - sumokėti 500 milijonų dolerių, padėti padengti SSSR skolas užsieniui. Ši ultimatumą tuojau pat atmetė Lietuvos, Latvijos bei Estijos vadovai. Iškilo naujos ekonominės blokados pavojus. Deryboms dar nepasibaigus, K.Prunskienė tą pačią dieną sugrįžo į Vilnių. Nutraukimu visų ekonominių ryšių buvo grasinama ir LATVIJOS bei ESTIJOS respublikų premjerams. Pokalbius dėl prekybinių ir ekonominių ryšių su SSSR 1991 m. K.Prunskienė pavadino itin sunkiais ir praktiškai pasibaigusiais konfliktu.
- LIETUVOS spaudoje Lietuvos Komunistų Partijos, Lietuvos Žemdirbių Sąjungos, Lietuvos Ateities Forumo

ir Lietuvos Jaunimo Forumo atstovų grupė paskelbė pareiškimą pasisakydami PRIEŠ lapkričio mėn. 9 d. Lietuvos spaudoje paskelbtą grupės politinių partijų ir visuomeninių judėjimų pareiškimą, iš esmės raginantį formuoti naują Lietuvos Respublikos vyriausybę. Pareiškime sakoma: "Mes kategoriškai pasisakome prieš apibendrinančius vertinimus, prieš bandymus supriešinti vyriausybę ir parlamentą. Šiuo sunkiu LIETUVAI metu visiems reikalinga pilietinė santarvė ir susitelkimas".

Lapkričio mėn. 11 d.

- Į LONDONĄ IŠVYKO LIETUVOS Respublikos AT pirm.V.Landsbergis.
- Naktį ŠIAULIŲ karių kapinėse nežinomi asmenys cementu užgesino Amžinąją Ugnį.

Lapkričio mėn. 12 d.

- VILNIAUS ir KAUNO Sąjūdžio tarybos svarstė ekonominės reformos klausimus. Nutarta: vyriausybinių programa atmetina. Ūkio reformą reikia atsiekti nuo turto grąžinimo. Grąžinant turtą svarbiausia - moralinis kriterijus. Nuspręsta paremti LIETUVOS Laisvės Lygos bado akciją, reikalaujančią vyriausybės atsistatydinimo. Seimo Taryba įpareigota sukurti komisiją vyriausybės formavimui ir ryšiams su dešiniuosiomis jėgomis.
- Grupė LIETUVOS Laisvės Lygos ir ją remiančių žmonių paskelbė atsisaukimą, kuriuo reikalaujama LIETUVOS Respublikos Vyriausybės atsistatydinimo. Tą savo reikalavimą jie sutvirtina viešu badavimu VILNIUJE.

Lapkričio mėn. 13 d.

- LIETUVOS Respublikos AT ir Vyrausybė paskelbė pareiškimą "Dėl SSSR vyriausybės pozicijos, siekiant sustabdyti prekybinius-ekonominius susitarimus su Lietuvos Respublika". SSSR respublikoms ir ligšioliniams prekybiniams-ekonominiams partneriams siūloma įtvirtinti tiesioginius ekonominius ryšius. Reikalaujama nedelsiant atidaryti sienas laisviems prekybiniams-ekonominiams ryšiams su visomis pasaulio šalimis.
- LIETUVOS Respublikos min. pirm. K.Prunskienė AT posėdyje pasakė, kad gresiant naujai blokada, numatoma įmonėms leisti laisvai disponuoti nuo 5% iki 100% savos produkcijos, kad galėtų tiesioginiais ryšiais gauti to, ko reikia gamybai.
- Ryšium su tuo, kad aštuonių organizacijų ir partijų pareiškimą-reikalavimą vyriausybei atsistatydinti pasirašė ir Lietuvos Krikščionių Demokratų partiją, Užsienio Reikalų ministeris A.Saudargas sustabdė savo narystę ir įgaliojimus šioje partijoje.
- Prasidėjo lietuvių, gyvenančių etninėse žemėse už Lietuvos ribų, Rytų ir Vakarų Europoje bei Sovietų Sąjungoje atstovų konferencija "Mes - tautos dalis", trukusi tris dienas.Rezoliucijoje siūloma Lietuvos vyriausybei ir visuomeninėms organizacijoms atsižvelgti į lietuvių, gyvenančių už Lietuvos ribų, problemas.
- "Tiesa" paskelbė LKP statuto naujos redakcijos projektą.

Iki lapkričio mėn.14 d.

- LIETUVOS Respublikos AT pirm. V.Landsbergis pasakė, jog susitikimas su Didžiosios BRITANIJOS premjere Margaret Thatcher buvęs turiningas ir nuoširdus. Ji pažymėjo, kad LIETUVA savo informacijos biurą LONDONE gali atidaryti nors ir dabar. Taip pat ji sutiko, kad būtų atsiųstas laiškas dėl Lietuvos aukso bylos.
- LIETUVOS Respublikos AT priėmė laikinąjį pasienio apsaugos įstatymą, svarstė nutarimo dėl savanoriškos tarnybos Sovietų ar kitų valstybių ginkluotoseiose pajėgose projektą, patvirtino Lietuvos piliečio paso nuostatus.
- LIETUVOS Respublikos AT priėmė pareiškimą, kuriame PARYŽIAUS susitikimo dalyvės kviečiamos pasmerkti Sovietų kariuomenės neteisėtus veiksmus.
- LIETUVOS Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą pagerinti medicininį ir socialinį aprūpinimą asmenų, dalyvavusių likviduojant ČERNOBYLIO atominės elektrinės avarijos padarinius.
- VILNIUJE pasibaigė dvi dienas trukęs tarpparlamentinis seminaras "Postkomunistinė Europa: šiandieną ir perspektyvos". Seminare dalyvavo parlamentari ir ekspertai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Slovėnijos, Moldovos, Rusijos, politologai iš JAV, Vokietijos, Prancūzijos.
- VILNIUJE įvyko trijų BALTIJOS šalių pramonės, žemės ūkio, materialinių išteklių ministerijų specialistų pasitarimas. Aptartos galimybės ir būdai žemės ūkio mašinomis aprūpinti besikuriančius ūkininkus. Šiuo reikalu LIETUVOS Pramonės Ministeriją jau veda derybas su ČEKIJOS-SLOVAKIJOS Federacinės Respublikos firma "Zetor".
- Iškelta baudžiamoji byla Sovietų kariuomenės smurto VILNIUJE karinio parado metu aplinkybėms ištirti.
- VENGRIJA yra pirmoji šalis, turinti LIETUVOJE savo prekybos firmos atstovą.
- LIEPOJOJE (Latvija) prie Lenino paminklo budi šarvuoti transporteriai.
- 34 laikraščių redaktorių susitikime įsteigta ESTIJOS Laikraščių Sąjunga. Ji gina laikraščių interesus.
- ESTIJOS monetos bus kalamos SUOMIJOJE.

Lapkričio mėn. 14 d.

- LIETUVOS Respublikos AT pirm.V.Landsbergis LONDONE susitiko su Darbiečių (labor)partijos lyderiu Neil Kinnock. Jis pasakė, kad Lietuvos Nepriklausomybės klausimu jo partija nėra opozicijoje dabartinei Konservatorių partijai. Jis taip pat pasakė, kad jam nesu-prantama Sovietų Sąjungos pozicija BALTIJOS šalių atžvilgiu. "Kam reikia laikyti tuos, kurie jau išėjo?". Tą pačią dieną V.Landsbergis susitiko su Liberalų Demokrataų partijos pirm.Paddy Ashdown, pasakė kalbą Lordų Rūmų ir parlamento nariams.
- LIETUVOS min.pirm. K.Prunskienė atvyko į MASKVĄ išsiaiškinti ekonominės situacijos, kuri susidarė po lapkričio mėn.10 dienos derybų su SSSR vyriausybe dėl prekybinių ir ekonominių ryšių 1991 metais. Įvyko neoficialus pokalbis su RUSIJOS Federacijos MT pirm. pavaduotoju G.Jevlinskū. K.Prunskienė taip pat susitiko su MASKVOS miesto Tarybos pirm. G.Popov'u, JAV politikos veikėju G.Hart'u, kai kurių užsienio ekonominių firmų atstovais. MASKVAI ir LENINGRADUI labai reikalingas iš LIETUVOS gaunamas maistas. Už jį bus galima gauti kai kurių Lietuvių reikalingų žaliavų. K.Prunskienė nusiuntė M.Gorbačiov'ui laišką, klausdama kaip reikia suprasti SSSR premjero elgesį paskutiniojo pasitarimo metu, nes dėl to konsultaciniai pasitarimai praktiškai nutrūko.

.....

- LIETUVOS Respublikos vicepremj. A. Brazauskas pasirašė tiesioginio ekonominio bendradarbiavimo sutartį su buvusia RUSIJOS Federacijos autonomine sritimi - TATARSTANO Respublika.

- LATVIJOS Respublikos AT posėdyje, ryšium su ypatingos paskirties milicijos veiksmais lapkričio mėn. JŪRMALOJE, buvo priimtas nutarimas panaikinti šio sukarinto padalinio milicijos ir Respublikos valdžios atstovų statusą, uždrausti jų panaudojimą visuomenės tvarkos palaikymui. Respublikos Vyriausybei ir savivaldybėms duotas nurodymas nutraukti Sovietų kariuomenės ir kompartijos socialinį ir medžiaginį aprūpinimą. Už šį nutarimą balsavo 80% AT deputatų.

- LATVIJOS Respublikos AT priėmė įstatymą, kuris neduoda teisės Sovietų karininkams ir jų šeimoms apsigyventi LATVIJOJE, jiems suteikti butus.

Lapkričio mėn. 15 d.

- LIETUVOJE skubiai rengiama LIETUVOS RESPUBLIKOS NAUJA KONSTITUCIJA.

- LIETUVOS Respublikos Vyriausybė Finansų Ministerijai pavedė įsteigti monetų kalyklą.

- Tautybių Departamente prie LIETUVOS Respublikos vyriausybės lankėsi LENKIJOS Respublikos senatoriai ir Varšuvos miesto vicemeras.

- LIETUVOS Mokslo Akademijos Viešosios Nuomonės Tyrimų Centras spalio mėn. 18-22 d.d. apklausė 1383 gyventojus "Ar reikia nepriklausomai Lietuvai kariuomenės?" Į klausimą: "Kokios kariuomenės reikėtų", atsakyta taip: laisvai samdomos profesionalios - 43%, suformuotos iš atliekančių privalomą karo tarnybą - 26%, nacionalinės gvardijos - 10%. Prieš Lietuvos kariuomenės kūrimą pasisakė 20%.

- BIRŽŲ rajono savivaldybė panaikino visas lengvatas, išskyrus invalidams ir daugiavaikėms šeimoms.

- BIRŽUOSE atstatyta Kunigaikštienės Birutės skulptūra.

- Pradedama rūpintis, kad iš LIETUVOS išvažiuoja nemažai tokių gyventojų, kurie labai reikalingi pačiai Lietuvai.

- VOKIETIJOS mieste Liubeck'e pasibaigė Šiaurės Kinematografijos dienos. Jose dalyvauti pirmą kartą buvo pakviesti ir PABALTIJŲ kinematografininkai.

- LIETUVOS Respublikos AT posėdyje vardiniu balsavimu patvirtintas nuostatas, jog buvusiems nejudomo turto savininkams įstatymų numatytu būdu bus grąžintas turtas arba kompensuoti patirti nuostoliai. Vienbalsiai nuspręsta pripažinti nuosavybės teisės testinumą.

- LIETUVOS spaudoje paskelbti "Lietuvos Respublikos piliečio paso nuostatai".

- Vyriausybės potvarkių, juridinio asmens statusas suteiktas LIETUVOS Jėzuitų Provincijos Centrai ir Šv. Kotrynos Seserų Kongregacijos Lietuvos Provincijos Centrai.

- Į PRANCŪZIJĄ išvyko grupė LIETUVOS Sąjūdžio atstovų. Paryžiuje jie dalyvaus Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo pasitarimų renginiuose. Ten bus įteikti Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje surinkti parašai po reikalavimu leisti BALTIJOS valstybėms dalyvauti HELSINKIO pasitarime ir kad BALTIJOS šalių klausimas nebūtų svarstomas b e jų atstovų dalyvavimo. Po šiuo reikalavimu pasirašė 300.000 žmonių.

- LIETUVOS ekonominių ryšių su užsieniu banke įvyko trečiasis valiutos pirkimo-pardavimo aukcionas, kuriame parduota 260.000 JAV dolerių. Vidutinė vieno dolerio kaina - 21,58 rublio.

- Naktį VILNIUJE pagrobtas Kelių Statybos Valdybos teritorijoje buvęs V. Kapsuko paminklas, kuris į čia buvo atgabentas iš Rotušės aikštės. Jį išsivežė 15 milicijos uniforma persirengusių vyrų, kurie kalbėjosi rusiškai. Teritorijos sargai jie įteikė Lietuvos TSR Prokuratūros darbuotojo pasirašytą priėmimo protokolo nuorašą.

/ bus daugiau /

DEŠINĖJE -

Jugoslavijos sostinės BELGRADO gatvė

Nuotr. S.Daliaus

PER BALKANŲ KRAŠTUS

Stasys Dalius

/ t ė s i n y s /

Kainos su tais tūkstančiais dinarų atrodė labai aukštos, bet pavertus doleriais, buvo visai prienamos.

Tuoį po vakarienės vyko programa, kurią atliko Slovėnijos tautinių šokių trupė. Kai kurie šokiai buvo komiško stiliaus. Šoko ir vaikai, apsirėdę tautiniais rūbais. Vienas šokis ypatingai paliko atmintyje, - tai Slovėnijos kalniečių prie Austrijos sienos spalvingais tautiniais rūbais, vyrų kepurių keitimo šokis - dideliu tempu atliktas vis dar priedo garsiai pašūkaujant.

Kelyje į Belgradą

Sekančią dieną turime padaryti 480 km. kelio, kol pasieksime Belgradą ir 8 val. ryte autobusas pajuda iš viešbučio. Prieš pradėdami kelionę, dar apvažiuojame Liubjanos miesto centrą, kur stambūs dideli mūriniai pastatai, dar likę iš Austro-Vengrijos imperijos laikų. Per didelę aikštę pasiekiam katedrą, turgaus rajoną. Aukščiau ant pakilumos - pilis, kuri dabar apstatyta pastoliais, nes yra restauruojama. Išvažiuojant iš miesto, pietinėje dalyje, buvusio ežero vietoje, dabar tik daržai ir sodai. Ten didesnių pastatų negalima statyti - nes jie smengą žemyn. Pelkėta žemė labai minkšta ir neišlaiko didesnio svorio.

Greit paliekam miestą ir atsiduriam pakelės laukuose, kur raudonuoja čerpių stogais dengti sodybos namukai, kurie labai tvarkingai ir švariai atrodo. Laukuose auga kukurūzai, matosi, žmonės su traktoriais dirba, aišku - tai žemės ūkio kraštas. Pravažiuojame ir miestelius, kuriuose kyšo bažnyčių bokštai. Aplinkui neaukšti kalnai, kalvos, visur vien dirbama žemė. Pakelėje ir viena pilaitė, užsirioglinusi ant kalvos, praėiti primena.

Kitoje pilyje, pastatyje saloje, sustojam priešpietiniam poilsiui. Dabar čia įrengtas restoranas ir tik praėjęs per dvejus vartus, patenki į vidų. Už jos, - parkas vandens pakrantėje. Ši pilaitė turi savo istoriją, kai 18 šimt. austras didikas ją pastatė savo mylimajai ir dabar to didiko ir jo mylimosios portretai tebekabo valgomajame ant sienos. Kadangi kambarys pustamsis, tai portretai nepatraukia dėmesio ir ne visi praeidami galėjo pastebėti.

Beje, ši rytą besiruošiant važiavimui ir visiems sulipusi autobusa, o pavieniams užėmus sėdynes, keliems keleiviams nebeliko vietos kur sėsti. Kiti, net nepaisydami rotacinio keitimosi, sėdo kur pakliuvo. Besiginčydami šiaip taip visi susėdo, išskyrus merginą iš Ontario, kuriai nebeliko vietos. Vadovas ją pasodino priekyje laisvoje vietoje. Po to, paėmęs mikrofoną, kalbėjo apie mandagumą, tvarką ir bendravimą kelionėje, kur namus atstoja autobusas. Sako, aš, kaip vadovas, policiniai negaliu tvarkyti tu, kurie nenori bendradarbiauti, bet kadangi mūsų laukia trijų savačių kelionė, kurios pasisekimas ir sklandus tarp keleivių sutarimas būtinas, prašau, nesukel-

ti bereikalingo erzelio ar ginčų. Daugelis iš jūsų yra mokytojai, kurie mokė kitus, tad dabar mokėkite paklusti tvarkai, kuri šiose kelionėse nustatyta.

Baigus vadovui kalbėti, niekas neatsiliepė, o sėdėjusios pavienės moterys nė nekrustelėjo iš užimtų vietų. Mums buvo nesuprantama, kad ir moteris su penkiolikmete dukra nesėdėjo kartu, bet kiekviena atskiroje eilėje užėmusios dvi sėdynes. Dabar mikrofoną paėmė mergina iš Ontario ir išdrožė, kad ji niekada nemačiusi kelionėje tokių nemandagių ir nenorinčių bendrauti keleivių. Sako: "Aš esu labai užgauta tokio elgesio ir dabar, tik nebeturėdama vietos atsisėdau vadovo kėdėje, o norėčiau su kuo nors kartu sėdėti. Kodėl niekas taip nenori dalintis sėdynėmis?" Jai baigus kalbėti, atsiliepė penkiolikmetės dukros motina, pasiūliusi jai sėsti kartu visam kelionės laikui. Visi mes paplojome tam pasiūlymui ir vėliau kelionėje nebuvo problemų dėl rotacijos ir sėdėjimo vietų. Nors kelios kitos, kurios sėdėjo užėmusios dvi sėdynes, taip paliko ir toliau...

Per Kroatiją

Baigiant Slovėniją pervaziuoti ir pasiekus Kroatiją, prasideda lygumos ir labai gražiai apdirbti bei prižiūrimi laukai. Čia irgi matosi, kad tai žemės ūkio kraštas. Kroatija - katalikiškas kraštas, turintis 4 milijonus gyventojų, anksčiau valdytas Austro-Vengrų. Tai vakarietiškos kultūros kraštas. Kroatiją pervaziuojam nesustodami, tik-tai poilsui sostinėje Zagrebe, kurį pasiekiam 2 val. Turėdami laikotarpį trumpam poilsiui, apvaikščiojam miestą centrą, apžiūrime gotikos katedrą ir praeinam per vietinių gyventojų turgu, kur daugiausia parduodami ūkio produktai. Mieste dideli mūriniai namai, įstaigų pastatai. Užrašai visur lotyniškų raidynų.

Išvažiuavus iš Zagrebo, pakeliui labai dideli žemės plotai tęsiasi ištisais kilometrais, kur auginami kukurūzai, kviečiai, saulėgrąžos. Laukai didžiuliai, kiek akys užmato. Kviečiai pjunami kombainais, nes jau pjūtis metas. Kitur laukuose jau tik ražienos geltonuoja. Čia žemė jau ne privatinė, bet priklauso didelėms kompanijoms. Pakelėje nesimato ir atskirų namukų, vien tik dirbami laukai, tik toluoje kartais matyti didelės gyvenvietės, kaip kokie miesteliai.

Nuo Zagrebo ėjo apmokamas gretikelis, bet vėliau pasiekėm tik dviejų linijų vieškelį, kur judėjimas didelis - daugybė sunkvežimių su vokiečių, austrų, turkų ženklais. Jie važiuoja dideles distancijas iki pat Istambulo, Turkijoje. Po ilgo važiavimo tuo keliu vėl pasiekiam greitkeli, kuriuo 6 val. vakaro pasiekiame Belgradą - Serbijos ir visos Jugoslavijos sostinę. Serbija yra didžiausia tautybė šioje respublikoje, turinti 7 milijonus gyventojų, o Belgradas - didžiausias Jugoslavijos miestas, turis 1,5 mil. gyventojų. Apsistojam Metropol viešbutyje.

Belgrado miestas

Belgrado miestas, į jį įvažiuavus, išpūdingai atrodo: dideli masyvūs pastatai, daugybė medžių ir parkų. Pirmą kartą jį pamačius, sudaro gražų ir patrauklų vaizdą. Tik tuojau krito į akis, kad užrašai mieste ir gatvių sankryžose kirilicos raidynų, nebe lotynų, kaip įprasta. Gatvėse kaip visuose miestuose, didelis automobilių judėjimas, ypatingas susikimšimas vakariniam iš darbo grizime.

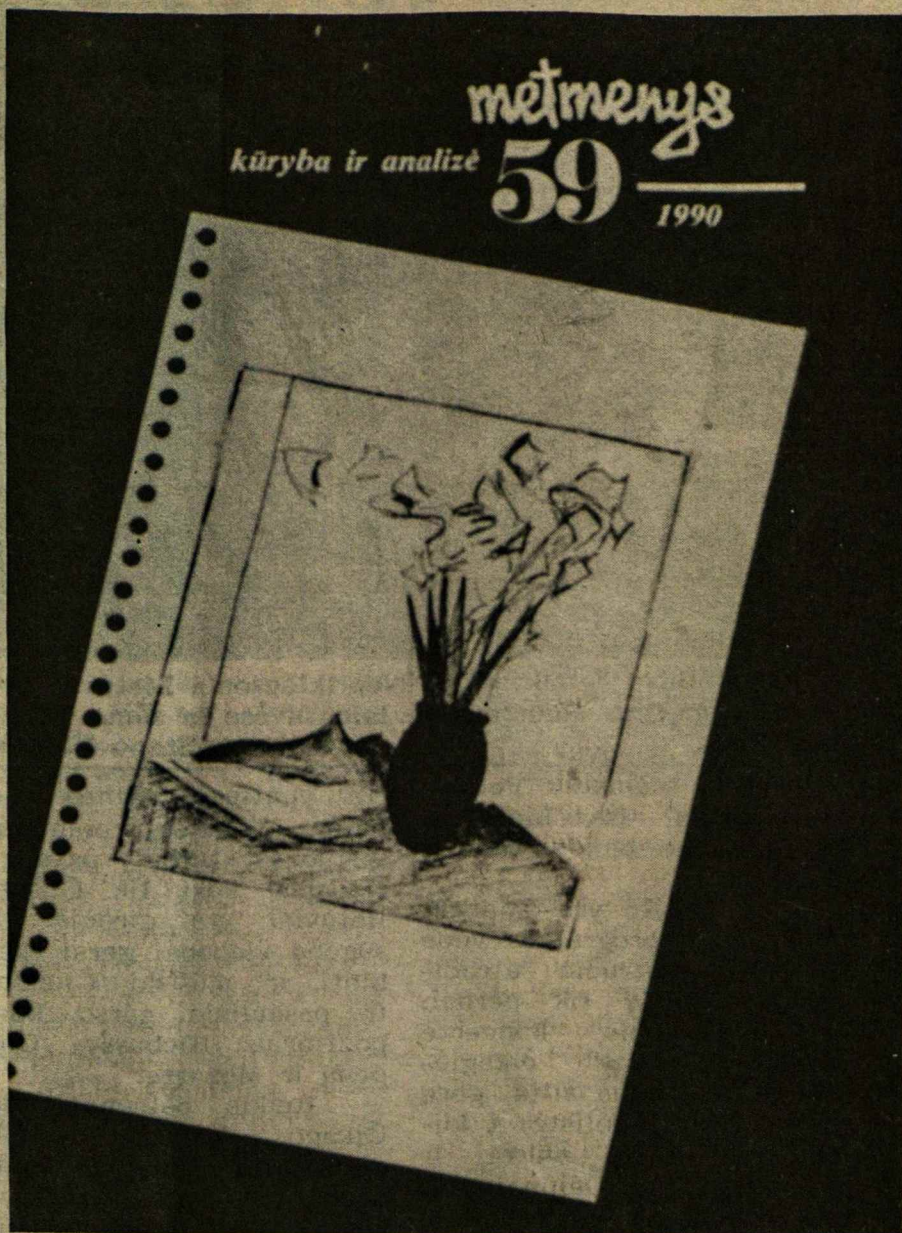
Rytmetyje po Belgrado miestą išvyka. Gauname vadovę moterį. Ji mus apvedžioja su paaiškinimais po tvirtovės rajoną, kur vykdomi archeologiniai kasinėjimai. Prie pilies tvirtovės prisiglaudęs Karo muziejus, kurio patrankos ir tankai sustatyti lauke. Parke dar tebestovi iš turkų valdymo laikų pasilikęs mauzoliejus, kuriame palaidotas turkų didikas, o jo karstas apklotas vėliava.

Kariuomenės tarnyba Jugoslavijoje vyrams privaloma nuo 18 metų amžiaus ir tenka tarnauti vienerius metus - taip aiškino vadovė.

Prie pilies glaudžiasi didelis parkas su paminklais žymiems serbams. Serbų ortodoksų katedra Belgrade, kurią lankėme, pastatyta 1837 m. prince Milosh Obranovich, tuo metu valdžiusio Serbiją, nors vėliau jo genties valdymas baigėsi tragiskai, palikuonius nuzudžius. Dabar prie altoriaus kriptoje palaidoti katedros statytojas ir jo du sūnūs princai. Prie altoriaus tebestovi trys kėdės, skirtos karaliui, karalinei ir patriarkui. Bažnyčia išpuos-ta ikonomis ir ant sienų tapytais paveikslais, taipgi kabo didelis puošnus sietynas. Prie katdedros - patriarko ir sinodo rūmai.

Vėliau važiuojam prie Tito mauzoliejiaus, kuris randa-si ant aukštos, kur tarp medžių slypinčio mauzoliejiaus iš gatvės visai nematyti. Išlipus iš autobuso, tenka lipti laiptais aukštyn, kol pasiekiamas pastatas. Tito mauzoliejus iš balto marmuro, po stogu, aplink gėlių klombos. Pats sarkofagas irgi balto marmuro, ant kurio užrašas Tito; kampuose stovi kareiviai ramioje padėtyje. Sargybos keičiasi kas 15 minučių ir stovi apskritą parą. Negalima fotografuoti. Privaloma tyliai stovėti, nusiėmus ke-pures. Foto aparatus reikia palikti prieš įeinant į mau-zoliejų. Neleidžia ilgai stovėti, reikia tuoj judėti tolyn. Toliau stovi Tito rezidencija, kur jis gyveno ir kitas pa-statas, kur sukrautos Titui dovanos iš kitų kraštų. Ten nebuvom įleisti. Keistas jausmas pagauna, kad čia reikia elgtis kaip bažnyčioje, o juk guli paprastas mirtingasis, o garbės sargyba jo kokiam karaliui - dieną naktį stovi. Kaip ilgai dar jo atminimas Jugoslavijoje bus gerbiamas ir minimas? Juk visi bolševikų stabai kitur jau griūna. Pa-kalnėje mauzoliejiaus karstai ir sienos aprašinėtos grafiti, atrodo, ir sargybų niekas nesibaido - sienas teploja.

/ bus daugiau /
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Atsiųsta Paminėti:

METMENYS. Kūryba ir analizė. 59 nr. 1990. 192 psl. Turinys: poezija- Alfonsas Nyka-Niliūnas, Markas Zingeris, Aleksys Churginas. Šis Tas Apie Kultūrą- Algirdas J. Greimas. Kultūrinė Jaunimo Situacija Lietuvoje- Jurga Ivanauskaitė. Teatras: Ištrauka iš pjesės "Smėlio Klavirai" - Aušra Marija J. Sluckaitė; Iš Mūsų Teatro Praeities /Jaunųjų Teatro ir Žilinsko Eros Pabaiga) - Jurgis Blekaitis; Kaladė ir Kirvis (vienveiksmis) - Kostas Ostrauskas. Ir Kičas Vis Žydės - K.P. Žygas (esėjus). Skyriuje "Kūrybinuose Pasauliuose"- Europa be Europiečių - Algirdas Julius Greimas apie dr. Marijos Gimbutienės knygą "The Language of the Goddess". Tarp Būties ir Nebūties -Marko Zingerio, aptaria R. Šilbajoris. Istorijos Apmatymai,- Vinco Trumpos "Lietuva XIX amžiuje" - aptaria Romas J. Misiūnas. Amžinybė Daikto Būtyje - Arvydo Šliogerio. Daiktas ir Menas - aptaria Algis Mickūnas. Dokumentinė Drama Su Šelmišku Mirktelėjimu- Kosto Ostrausko vienveiksmį "Eloiza ir Abelardas" aptaria dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė. Moksliškai Apie Socialdemokratiją Leono Sabaliūno "Lithuanian Social Democracy In Perspective 1893-1914" - aptaria B.V. Mačiukaitis. Gamta ir Žmogus Amerikos Vakaruose - Algis Norvila. Dailės

darbų iliustracijos šiame numeryje: Jono Dovydeno, Miriam Meras, Ž. Mikšio, Kristino Montvidas-Kutkus. Viršelis - Algimanto Švėgždos.

Redaguoja Vytautas Kavolis. Technikinė redaktorė Henrieta Vepštienė. Dailės priežiūra- Vytautas O. Virkau. Leidžia AM&M Publications nuo 1959 m. dukart per metus. Pavienio numerio kaina- \$8.

Ir šis METMENŲ numeris pasižymi patiekto medžiagos brandumu, temų aktualumu ir puikia lažymo bei spaudos technika, įdomiomis iliustracijomis. b.

Ištrauka iš "ŠIS TAS APIE KULTŪRĄ"
Algirdas J. Greimas

ROCKO KULTŪRA

Užklačiau kartą vieną muzikologą, ar rockas yra muzika, kitaip sakant, ar tai tik, nors ir žymus, bet vidujinis pasikeitimas muzikinėje paradigmoje, kuri galima išaiskinti nuo XX a. pradžios progresyviu perkusijos instrumentų išgalėjimu ir melodijos pakeitimu ritmu, ar tai jau visiškai autonomiškas kultūros fenomenas. Jis man optimistiškai ir saliamoniškai paaiškino, kad tai vis dėlto galima vadinti muzika, bet kad tai daugiau negu muzika, kad tai peržengia muzikos ribas: jam būdingas trepsėjimas ir maivymasis - tai ne tik garsų gamintojo, bet ir jų klausytojo dalyvavimas visu savo kūnu šioje "muzikos" puotoje.

Toliau jau vienas pats tęsiau savo apmąstymus: prieš dvidešimt metų moksle buvo visų priimta, kad muzikos kalba skiriasi nuo triukšmo kalbos jau vien tuo, kad jos smegenyse užregistruotos dviejose skirtingose vietose. Skirtumas tarp muzikos ir visu kūnu "muzikuojančio" rockininko atitinka muzikos, kaip audityviniame plane išreiškiamų meninių formų, ir muzikos, kaip specifinės kultūros - "muzikinės kultūros" pasireiškiančios ritmingu visos kūno sensori-motorinės sistemos įnervinimu, atribojimu.

Šitokia interpretacija primena ir kitą Vakaruose išbujojusią kultūrą - "sveikatos kultūrą". Sveikatingumo ideologija išoriškai pasireiškia, žinoma, milijardus kasmet atnesančios vaistų pramonės išsivystymu, komplikuotos gydymo technologijos išplėtimu ir socialinio draudimo garantijomis, bet ir visuotina pagarba sveikam kūnui, sveikam žmogui, trumpai - nuosirdžiu sveikatos kultu. Valstybiniai sveikatos biudžetai pralenkia ne tik ginklavimosi biudžetus - tai būtų visai priimtina -, bet ir auklėjimo, ir mokymo išlaidas. Sveikata identifikuojama su "gyvenimu" iki tokio laipsnio, kad, pagal visuotinį įsitikinimą, žmogus negali numirti natūralia mirtimi, nes jis miršta tik dėl vienos ar kitos ligos: nepaaiškinta mirtis darosi įtartina, gėdinga.

Toks kūno ir sveikatos kultas būtų graži dalyku- žimoma, nebeužsimenant apie dabar iš mados išėjusią Trečiojo Pasaulio 50 milijonų vaikų kasmetinę mirtį badu, - jei jis nevirstų sau pačiam tikslu. Sveikatos kultūrą praktikuojančių principas labai paprastas: ar tu rūkai? - Ne! - ar tu geri? - ne! - ar tu myli mergas? - ne! - Tai kam tu gyveni? - Kad būčiau sveikas. Tai ne humoras, o milijonų jaunų žmonių gyvenimo idealas. Rocko kultūra išmoko žmogų atsakyti galvoti ir gyventi vien tik jusliniais patyrimais, sveikatos kultūra yra ne tik sukasdienėjimo, bet ypač betiksliskumo, beprasmiškumo idologijos programa.

Reikalas eina ne vien tik apie sveiko žmogaus nesveiką muziką. Imkime tapybą, nors tapybos vardas, tradiciš-

buvo nepilnamečiai, todėl tiesiog į lagerius dar netiko. Tik po ketverių tremties metų buvo suimti, įforminti ir dabar gabenami į Norilską.

Pagal kalėjimų tradiciją, kameros vyresniuojų tapo vagių vyresnysis Užkurinecas. Žiaurus tai buvo vyresnysis, čia dar prisidėjo ir jo nerimas, kad neturėjo ką rūkyti. Vagys dalydavo mums maistą. Duoną atiduodavo visiems, sau tik pasirinkdavo porcijas, kur daugiau plutelės. Iš pradžių ir cukrų atiduodavo visiems. O iš balandos tai patys pirmiausia išgraibydavo visus tirščius, kitiems likdavo tik permatomas skystimėlis. Kol tie trys vagys sėdėdavo prie atsto balandos kubiluko, niekas nedrįsdavo prie jo su savo moliniu dubenėliu artintis.

Šioje kameroje susipažinau su įdomaus likimo žmogumi Frydrichu Frodenraichu. Buvo jis porą metų už mane vyresnis, gimęs ir augęs Liepojoje, lakūnas, vėliau lakūnų instruktorius, sakėsi parengęs nemažą tarybinių lakūnų, paskui persikvalifikavęs, pasidaręs inžinierium, cemento fabrikų specialistu. Nežinia už ką buvęs suimtas, nuteistas ir pasiųstas į lagerius. Tačiau jis buvęs labai gerai pažįstamas su Sergo Ordžonikidze. Ordžonikidzė stengėsi jį iš ten ištraukti, pasiuntė į dižiulių cemento fabrikų statybą Novorosijske. Taip jis ir dirbęs sėkmingai iki Antrojo pasaulinio karo. Prasidėjus karui, NKVD jį ištremė į Altajaus kraštą dėl to, kad buvo vokiečių kilmės. Čia jis dirbęs menkose remonto dirbtuvėse skardininku. Kartą neiškętęs ir prasitaręs:

- O visgi Amerikos ševroletas geresnis už mūsų ZIS'ą! Tai sužinojo NKVD ir įkretė jam 10 metų pagal 58 str. 10 punktą, t.y. už antitarybinę agitaciją.

Buvo čia ir vienas ukrainietis, tarybinės mokyklos inžinierius elektrikas, per karą patekęs vokiečiams ir nelaisvę. Jis kažkaip sugebėjo ištrūkti iš belaisvių stovyklos ir įsitaisė Graikijos kolaboracionistų ambasadoje Berlyne sekretoriumi. Naiviai patikėjęs, kad bus pašamta jo diplomatinio imuniteto, iš Berlyno nepasitraukė. Kai čia ižengė Raudonoji armija, jis buvo suimtas kartu su žmona, o dabar gabenamas į Norilską. Tasai diplomatas dar nebuvo apiplėstas, tebevilkėjo graži vilnoniu Berlyne siūtu kostiumu, dar kažką turėjo ir savo kuprinėje. Taigi mūsų kamera buvo gana inteligentiška, tačiau ją valdė urkaganas Užkurinecas, poros menkų adjutantų padedamas.

Vieną rytą gavęs duoną, aš, kaip paprastai, stovėjau eilutėje kartu su kitais pasiimti savo porcijas cukraus. Cukrų dalydavo urkai, vyresniajam prižiūrint. Man prieš jus savo davinio, Užkurinecas visai netikėtai pareiškė:

- Nuo šios dienos cukraus tu negausi! Šiaip ar taip, tu, seni, jau esi klipata, netrukus stipsi, vis tiek cukrų veltui darki!

Mane nukretė šurpas. Prisiminiau, ką Guščinas buvo pasakojęs apie Tomsko lagerius, kur jaunieji nuo bado gynęsi iš vakaro, po patikrinimo, pasmaugdami po vieną kitą klipatą seni. Nejaugi ir man gali kas nors panašu atsitikti? Buvau tomis dienomis jau vėl gerokai atkritęs distrofijon, dėl to jau psichiškai gana apkiatus, neišdri- sau net protestuoti. Kaip avinėlis ar nubaustas šunelis, pasitraukiau į savo vietą prie parašos. Porą dienų to draudimo nelaugia, savo cukraus nereikalavau. Paskui ėmiau viltis, kad vagys savo draudimą galėjo užmiršti, ir nutariau tai praktiškai išbandyti. Vėl atsistojaus į cukraus eilutę. Vos tik spėjau ranką prie cukraus ištiesti, Užkurine-

kai nusakantis dviejų dimensijų paviršiuje realizuojamas meno formas, jau nebetinka mūsų tri-dimensinėms, dažnai nebe teptiotoms erdvėms. Vienas mano mokinyš, estetikos specialistas, skaito paskaitą apie minimalias meno formas ir pavyzdžių nurodo dvi rūkytas žuvis, japonų žvejų pakabintas kažkur pajūryje. - Kuo tos dvi žuvis skiriasi nuo kasdieninių žuvų? - naiviai klausiu. - Kiekvienas pasaulio vaizdas gali tapti menu specifinio žiūrovo žvilgsnio dėka, - atsako. - Veltui bandžiau įpirsti reikalingumą kokių nors paveikslo rėmų, atskiriančių meną nuo kasdienybės. Pasaulyje, tokiam, koks jis šiandien yra, žmogaus žvilgsnis nesupoetina kasdienybės, kasdienybė suvulgarina meną. Kičas ar Ždanovo svajonių išsipildymas?

LAIMĖS KULTŪRA

Koktumas ima, žvilgsniu apmetus šį dvidešimtąjį amžių, į kurį buvo sudėta tiek vilčių, kur buvo pergyventa tiek nusivylimų. Kokių kraitių jis žada, kokią pėsgą gali duoti Lietuvėlei, mūsų pamažu iš miego bundančiai karalaitei? Kokių gėrybių ji galės ir norės šiame kultūriniam Vakaru supermarkete pasirinkti?

Nemėgstu ieškoti priežastingumų - jie visados daugia- lypiai ir nieko nepaaiškina, - kurie galėtų suprasti dabartinį Vakarų bankrotą: per greita technologinė pažanga, konsumacinė visuomenė, masinė demokracija, ideologijų krizė, progreso sąvokos žlugimas. Blogiausia: tai nėra Wall Streeto bankrotas su iš dangoraižių langų šokančiais, po traukinių garvežiais galvas guldančiais bankininkais, ne, tai "giliuką" suradusi, kaimo durnelio šypsena atgavusi, laiminga žmonija. Mat viską išbandęs XX-sis amžius pagaliau surado paskutinę metamorfozę - l a i m ė s k u l t ū r ą .

Ir baisu pagalvoti, kad atsigręžusi į Vakarus, vartydama į namus pristatomą kultūros katalogą, Lietuva nepasirinktų lengviausiai prieinamos laimės kultūros, kad ne- nutartų tapti laiminga, vietoje skanių kotletų valgydama hamburgerius, vietoj geros - gerdama palaimingą coca- colą. Kada pirmasis Mac Donald's atsiras Vilniuje?

EUROPA IR LIETUVA

Kartą analizuodami kandidato į prezidentus prakalbą, išskaitėme per penkias minutes jo dvidešimt kartų ištartą žodį: r e i k i a ! Žinoma, kad reikia. Tokiais nuasme- nintais, nei rašančio, nei skaitančio neužangažuojančiais patarimais ir norėčiau užbaigti šiuos apmąstymus. Tačiau tokie "reikėjimai", suprasti kaip atsakingumas prieš save, prieš tautą ir prieš žmogų, sudaro juk mūsų a t e i t i e s h o r i z o n t ą , į kurį iširašo ir mūsų norai, ir išipareigojimai, ir būtinybės.

- Laisvė, kaip sakė kadais Sartre'as, yra pasirinkimas tarp kelių būtinybių. Lietuviai, beldamiesi į Euopos duris, skelbia visų pirma savo laisvės norą. Laisvė nėra tai vakarietišku madų pamėgdžiojimas, o pasirinkimas jai siūlomų kultūrinių vertybių, kultūrinių gyvenimo formų.

- Europa, o išvis ir Vakarai, šiuo metu pergyvena gilią kultūrinę krizę, vadinamąją identiteto krizę. O krizė - tai visų pirma išsammoninimas į esamų vertybių žlugimą ir noras jas perversinti. Šioje Umwertung aller Werte ir lietuvių tauta, nemažiau negu kitos, turi teisę tarti savo žodį, teisę, kurios jai jokie juristai neužgincys.

Neseniai kalbėdamas apie lietuvius, Czeslaw Milozas apibūdino juos, pagal tradicinį lenkų vertinimą, kaip a m b i c i ų s i r u ž s i s p y r u s i u s . Šią savo ambiciją, suprastą kaip norą projektuoti ir orga- nizuoti ateitį, jie neseniai parodė, išdirbdami ir kitoms Sovietų tautoms pasiūlydami t a i k i n g o l a i s - v ė j i m o modelius. Tokią politinę pergalę dabar "rei- kia" tęsti užsispyrus ir kitoje srityje - aktyviai dalyvauti kultūrinių Europos modelių, kultūrinių elgsenos formų, gyvenimo stiliaus išdirbime. O aukštos kultūros, specialaus lietuvių genijaus pripažinimas, Nobelio premijos ir kiti medaliai atsiras savaime. Jei Dievas ką davė, tai ir "drėbtels".

cas pašoko kaip įgeltas, bjauriausiai nusikeikė ir griebė mane už gerklės. Kaip jis tuomet savo stipria ranka ma- nęs nepasmaugė, man ir šiandien nelabai suprantama. Mirties akivaizdoje kažkoks gyvybinis instinktas paskatino mane taip baisiai užbaubti, kad ne tik visa kamera su- žiuro, bet ir pats tokio savo balso išsigandau. Tuo mo- mentu kalėjimo koridorium kaip tik ėjo pats kalėjimo viršininkas ir du seržantai. Atsidarė kameros durys.

- Ko čia toks triukšmas? - paklausė viršininkas. Prie jo pribėgo tie du Užkurineco adjutantai ir vienas iš jų atraportavo:

- Graždanin načialnik! Štai šitas vokiečių šnipas, vo- kiečiams par davęs Ukrainą, dabar susigalvojo iš mūsų cuk- rų vogti. Už tai jį teko pamokyti, kad daugiau taip ne- darytų!..

Kalėjimo viršininkas tik dėbtelėjo į mane ir patikėjo. Mano egzekuciją jis sankcionavo dviem žodžiais:

- Daite jemu!

Gavęs paties kalėjimo viršininko leidimą, Užkurinecas nutarė mane kaip reikiant nubausti. Tebedegdamas pykčiu jis pagriebė parašos dangtį ir smogė man virsugalvin. Kaip tą kartą išlikau, - ne tik išlikau, bet net nepargriu- vau, nebuvau sukruvintas, sunku išvaizduoti. Juk smogė jis manęs ne kiek negailėdamas! Kodėl jis susilaikė nuo antro smūgio? Aš vėl subaubiau, tik jau ne taip laikiai, atsidarė durų vilkelis, gal tai ir sulaukė jo ranką. Užku- rinecas staiga atlyžo ir gana ramiu balsu pasižadėjo galu- tinai mane pribaugti barzos triume, kai plauksim Jenisie- jumi į Norilską.

Kodėl niekas manęs tenai neužstojo, nebandė ginti? Juk kameroje buvo keliolika dar gana žvalių vyrų, kurie susivieniję būtų galėję tą vagį ir du menkus jo adjutan- tus į miltus sumalti. Tačiau niekas nė piršto nepajudino, nors neabejoju, kad visų simpatijos buvo mano pusėje. Mūsų kamerą galėjai pavadinti inteligentų kamera. Prisi- miniau, kaip niekinamai apie vadinamąją inteligentiją kalbėjo profesorius J. Gerulis, pasidavęs Hitlerio įtakai. Jis sakydavo, kad vadinamųjų inteligentų Hitleris ypač nekenčias, nes jiienesą veiksmo žmonės. Iš tikrųjų, šiuo atveju reikėjo veikti, reikėjo bendromis jėgomis gintis, ir tai buvo visai įmanoma. Tačiau čia niekas nenorėjo laužyti kalėjimų taisyklės: tyliau, kol manęs neliečia. Beje, jos laikėsi tik vadinamieji politiniai kaliniai, ir tai ne visur. Vagys kalėjimuose ir lageriuose labai solidarūs.

Kitą dieną atėjo eilė apiplėšti tą buvusį diplomata. Jo kostiumas tikrai buvo apynaujis, gerų Berlyno siuvėjų siūtas. Užkurinecas ėmėsi diplomata nurenginėti ir gero- kai apspardė, kai tas mėgino priešintis. Ir jo niekas neuž- tarė. Plėšikas apsilvilko diplomato kostiumu, jam numetęs nunešiotus valdžius skudurus. / bus daugiau /

BE KALTĖS Valentinas Gustainis

/Autorius praleido 15 metų Sibire, tremtyje ir lageriuose. Spausdiname ištrauką iš neseniai Lietuvoje pasiro- džiusios jo knygos. Red./.

/ tęsinys /

Traukinys važiuo tarp kalvų įdubusių slėniu. Jo skar- džiai sodriai tamsavo pusimis, maumedžiais, vietomis ke- drais ir kenimis. Aukšta tiršta žolė, išpuošta miško gėlių rastaais. Man tarsi šienis priminė pajiesį artėjant prie Kauno. Užsisvajojau ir nepastebėjau, kaip sutemo. Pravažiuojame Kanską, paskui mažą medinę stotelę "Rešiotų". Per tuos Rešiotus eidavo mūsų tremtinių moterų laisakai atskir- tiems vyrams Kraslage. Nors jau žinojau, kad dauguma tenai nugabentų tautiečių žuvę, bet gyvenime visai pasi- taiko - o gal netyčia pamatysiu kokią pažįstamą? Tačiau Rešiotuose traukinys stovėjo visai trumpai. Į mūsų kupė čia įvarė du naujus zekus. Vienas pasisakė esąs politinis su 58 str., kitas - buitinis, prisistatė kaip "blatnasis". Užkurinecas tuo apdriksiusiu politiniu visai nesidomėjo, o tą užsirekomendavusį vagimi, nutarė patikrinti. Pakalbi- nęs tariamą saviškį ypatingu nešvankiu žargonu, Užkurine- cas pajuto, kad tai ne jo klasės vagis, o tik paprastas vagišius, neteisėtai bandęs į vagių kastą įsibrauti. Ilgai nesiterliodamas, jis dviem pirštais bakst tam apsišaukėliui į akis - už mėginimą apgauti, o paskui pareikalavo paro- dyti, kas yra jo mairėlyje. Rado vilnones kojines, pačiam Užkurinecui tos kojinės nebuvo reikalingos, tai atidavė greta sėdėjusiam jaunam vyrukui, jau kaip ir pripažintam tikru "blatnuoju".

Kitą dieną, vakarop, privažiuojame Tulūno miestelį. Tai maždaug pusiaukelė tarp Krasnojarsko ir Irkutsko. Į stotį iš vietos kalėjimo buvo atvartyta apie keturiasdešimt ze- kų, kurie mūsų Stolypinu turėjo būti nugabenti į Irkutską. Mums reikėjo ne tenai. Ką daryti? Konvojai pasitarė ir nusprendė: zekus iš Tulūno paimti, o mainais Tulūnui perduoti mus.

Tulūno kalėjimas už keleto kilometrų nuo geležinkelio stoties. Mūsų čia buvo taip pat apie keturiasdešimt. Jau temo. Linkusius bėgti zekus galėjo suimti pagunda pasi- naudoti sutemomis. Konvojai to būgštavo, todėl ragino greičiau eiti, lakstė aplinkui atkišę naganus, pasirenkę kiekvieną momentą šauti. Pagaliau pasiekėme kalėjimo kiemą. Čia mus tuojau suvarė į vieną vidutinio didumo kamerą ir užrakino. Taip netikėtai atsidūriau kalėjime, iš kurio atmintyje liko patys liūdniausi atsiminimai, iš čia vos išnešiau kudašių.

Tulūno kalėjime maitino labai prastai. Niekas iš gi- minių ir pažįstamų mūsų adresų nežinojo, niekas ir norė- damas, nebūtų galėjęs atsiųsti pastiprinimo. Ne tik mes, bet ir pati kalėjimo administracija nežinojo, kaip ilgai mes čia būsime, kada pavyks mus išodinti į Stolypino va- goną, važiuojanti atgal į Krasnojarską, kada tie specialūs vagonai nebus perpildyti.

Kokias dvi savaites kameroje glaudėsi per dvidešimt zekų, tarp jų keturi lietuviai: mano bendraamžis Prane- vičius iš Panevėžio, tenai buvęs vaistininku, o vėliau vertęs prekyba, du gražiai nuauge ūkininkų sūnūs - Gy- lys ir Vabalas, tikri kapsai, ir as. Abu jaunieji iš Lietu- vos ištremti 1941 metais drauge su šeimomis. Tada juodu 1991.V. 2

Lietuvių Namų Žinios

• Jau laikas ruoštis gegužinėms ir LN Vyrų Būrelis, kartu su tautinių šokių grupe ATŽALYNU ruošiasi liepos mėn. 7 d. gegužinei Boyd Conservation vietoje, prie Woodbridge miestelio, tarp Islington ir greitkelio nr.7.

• LN Vyrų stovykla įvyks rugpjūčio mėn. 10-18 d.d. Wasagoje, "Kretingos" vasarietėje. Dėl registracijos ar smulkesnių informacijų prašoma skambinti V.Drešeriui tel:(416)-233-3334.

• Lietuvių Slaugos Namams aukojos:
• A.a. Žmonos Teodoros atminimui- Aleksas Koye-

AUKŠČIAUSIAS TORONTO Miesto ŽYMUO - LIETUVEI GYDYTOJAI dr.Marijai ARŠTIKAITYTEI ULECKIENEI

Dr. Marija Arštikaitė - Uleckienė

Toronto Miesto Taryba, tradiciniai minėdama miesto metines, ta proga įteikia žymes žmonėms bei organizacijoms, kurie ypatingai pasižymėjo veikloje įvairiose srityse.

Šiais metais tarp 9 Toronto gyventojų aukščiausiojo miesto žymeniu pagerbta dr. Marija Arštikaitė-Uleckienė. Žymuo vadinasi "City of Toronto Award of Merit". Ji, akių ligų specialistė, pagerbta

latis-Kojelavičius-\$500;
• a.a. Vyro Alfonso Bivelnio atminimui- O.Biveinienė - \$150; • a.a. Vyro Liudo Dobrovolskio atminimui- Lina Einikienė- \$100; • a.a. Linos Šeškaus atm.- O.Biveinienė -\$20; • a.a. Žmonos Jadvygos Dagilienės atm.- Viktoras Dagilis - \$1.000; • a.a. Arturo Grabošiaus atm.- Janina Grabošienė -\$100; • a.a. Vytauto Girdausko atm.- L.Balsienė ir E.Paulionienė-Kerienė po \$ 40; • a.a. Broniaus Narbuto atm.- Genė Narbutienė- \$127.20; A.M.Bumbuliai, Raymond R.A.Wellon- po \$100; P.L.Jurėnas- \$70; K.D.Kudirkai- \$50; A.Dailydė- \$30; V.Ožinskas ir G.Jankaitis, R.V.White- po \$25; P.Basys, V.Gudaitis, B.P.Spaliai - po\$20; B.Saplys - \$10; • a.a. Adolfo Lorenzo atm.- Rita Potter-\$20; • a.a.V.Girdausko atm.- I.Čiurlienė, R.V. Šalna - po \$50; • a.a.Lino Šeškaus atm.- Vyt.Aušrotas - \$20.

už svarbius darbus medicinoje ir už jos veiklą bei dosnumą Kanados lietuvių visuomenėje.

Dr.M. Uleckienė jau 1978 m. įsteigė Kanados Lietuvių Komitetą ginti žmogaus Teisėms. Ji organizavo pagalbą politiniams kalinėjams, rėmė P.Amerikos lietuvių nepasiturinčius jaunuolius, slekiančius mokslus, organizuodama stipendijas ir paramas. Ji yra aktyvi Kanados Lietuvių Bendruomenės, Kanados Baltų Federacijos ir Labdaros Fonde, kuris rūpinasi Lietuvių Slaugos Namų statyba.

Žymenį įteikiant, iškilmei pirmininkavo Toronto miesto meras Art Eggleton.

Didžiudamiesi savo miela tautiete ir sveikindami ją, labai džiaugiamės, kad ji yra įvertinta žymiųjų kanadiečių ir tuo pačiu statoma pavyzdžiu kitiems.

• Lietuvių skautų Kanados rajono vadeiva s.fil.dr.A. Dailydė perdavė pareigas montrealiečiui s.Romui Otto.

• Toronto ledo ritulio komanda JUNGtis ir grupę slidininkų nutarė vykti į Lietuvą dalyvauti IV-se PLS žaidynėse.

A.a. Bronius Narbutas, 78 m. amžiaus mirė 1991 m. kovo mėn. 3 d. Buvo " laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" pre-numeratorius ir dosnus rėmėjas. Palaidotas ANAPILYJE- Mississauga, Ont. Nuotraukoje laidotuvsė Jo sūnus Ringaudas, duktė Astrida, žmona Genė, sesuo Aleksandra ir kiti artimieji.

chicago

IDOMI DR. JONO STUKO KNYGA

Neseniai "Draugo" spaustuvių buvo atspausdinta dr. Jokūbo Stuko knygos "Awakening Lithuania" antroji laida, nes pirmoji (išleista 1966 m.) jau yra išparduota. Šiai knygai pagrindą sudaro autoriaus disertacija, rašyta New Yorko universitete daktaro laipsniui gauti.

Šis dr. Stuko darbas yra reikšmingas įnašas į Lietuvos istorijos lobyną. Knygą gražiai įvertino ne tik lietuviai, bet ir amerikiečiai. Ja yra pasinaudoję nemaža studentų, kurie yra rašę diplominius darbus politinėmis ar visuomeninėmis temomis.

Pats knygos autorius yra gerai pažįstamas Amerikos lietuviams kaip visuomenės ir kultūros darbuotojas. Jis - didelis Lietuvos Vyčių veikėjas, VLIKo, ALTo bei kitų organizacijų centrinių organų narys, lietuvių radijo programos vedėjas New Jersey valstijoje. Žinoma, čia sunku yra išvardinti visus jo pasireiškimus.

Minima knyga yra gana stambi - turi 192 puslapius, yra gausiai iliustruota John Subačiaus piešiniais. Antrajai laidei autorius yra parašęs specialią įžangą.

Knyga yra gaunama pas autorių, rašant: Dr. JACK J. STUKAS, 234 Sunlit Dr.,

st.catharines

PAGERBADAMI MIRUSIŲ, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

• A.a. Zigmo LABUCKO atminimui: \$50 - St.Jokubaitis; po \$20 - P.Kanopa, P.Šidlauskas, A.Borchertas, B.Steponavičius ir J.S.; po \$10 - V.Pečiulis, P.Jonikas, St.Senkus; \$5 - V.Vaitkus.

VISIEMS nuoširdžiai dėkoja

K.L.F.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 8½%
180-185 d. term. ind. 8½%
1 metų term. indėlius 8½%
2 metų term. indėlius 8½%
3 metų term. indėlius 8½%
1 metų GIC-met. palūk. ... 9½%
2 metų GIC-met. palūk. ... 9½%
3 metų GIC-met. palūk. ... 9½%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 8½%
RRSP, RRIF ir OHOSP ... 8½%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 9½%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 9½%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 9½%
Taupomąją sąskaitą 7½%
Kasd. pal. taupymo sąsk. ... 8%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ... 5½%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 15% (kurio turto vertės. Parduodame pinigines poraišas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 48 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Watchung, N.J. 07060
Kaina su persiuntimu \$10.- E.Š.

GRAŽUS "MARGUČIO" KONCERTAS ČIKAGOJE

1991 m. kovo 10 d. Jau nimo Centre Čikagoje MARGUČIO radijo programos vedėjas Petras Petrutis surengė dar vieną gana aukšto lygio koncertą. Ši kartą prie koncerto buvo prijungtas ir Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo vienerių metų trumpas minėjimas, kuris vyko prieš pačią koncertinę programą.

Minėjime be Petro Petrutis taip pat pasirodė ir Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, "Margučio" tarybos pirm. Valdas Adamkus, bei "Margučio" programos talkininkas Leonas Narbutis. Visi jie įnešė savo dalį į šios neeilinės sukakties paminėjimą, nušviesdami įvykius bei kelius į tos Nepriklausomybės atstatymą ar paliesdami skaudesnius momentus vienerių metų laikotarpyje. Visa tai buvo atlikta trumpai, dalykiškai vaizdžiai.

Pats koncertas buvo neeilinis, nes jame pasirodė Čikagoje mažai matyti ir girdėti žmonės. Tai solistė - sopranas Jina Varytė (ji tik vieną kartą yra dainavusi Čikagos lietu-

ATITAIŠYMAS

• A. Keblio kelionių aprašyme vietoje 37,000 mylių turi būti 37,000 pėdų ir vietoje 200 pėdų turi būti 800 pėdų - 31 centas. Apgailestaujami - "NL"

viams) ir pianistas Povilas Stravinskas iš Lietuvos, kuris dabar bando iškurti JAV-ėse.

Jina Varytė yra "Margučio" radijo programos vedėjo Petro Petrutis "atradingas". Jis ją tik pernai, irgi "Margučio" koncerte, buvo "parodęs" čikagiečiams. Tai gana šilta, gera balsa turinti solistė, į kurią yra miela žiūrėti ir jos klausytis. Dainuoja be pretenzijų, bet su giliu išjautimu. Ji dainavo lietuviškai, vokiškai ir prancūziškai. Pažymėtina jos gera tarsena, ypatingai dainuojant lietuviškai, nežiūrint, kad su lietuvišiais ilgą laiką ryšių nepalaikė.

Solistei akopanavo vietinis pianistas Manigirdas Motekaitis.

Povilas Stravinskas buvo tikra šio koncerto pažiba.

Tai ypatingo talento ir didelių atsiekimų pianistas-virtuozas, turbūt, pats geriausias, koki tik Čikagos lietuviai yra girdėję. Jis sugeba vienodai gerai skambinti ir mūsiški Čiurlioni ir pasaulinio garso kompozitorius: Debussy, Chopeną ir Mozartą.

Reikia pažymėti, jog Čikagos lietuvių publika pianistams nebūdavo jautri, tačiau ši kartą padaryta sensacija - tokių ovacijų pianistui Jaunimo Centre dar nėra buvę! Povilui Stravinskui teko bisuoti, o vėliau - ne vieną kartą scenoje pasirodyti. Dabar nebus galima sakyti, kad mūsų publika nemėgsta pianistų. Ji mėgsta, bet iki šiolei tikrų šios šakos specialistų nebuvo pasirodę.

Ed. Šulaitis

Vilniaus "Žalgiris" komanda, kuri anksčiau yra buvusi viena iš stipriausių Sov. Sąjungoje, dabar gerokai atjauninta naujais žaidėjais, po rungtynių prieš Čikagos profesionalus Frankfurto miestelyje, prie Čikagos.

Nuotr. Ed. Šulaitis.

1991 METŲ ESKURSIJA Į LIETUVĄ

MONTREALIS - VARŠUVA - VILNIUS

Nuo gegužės 13 d. iki gegužės 30 d. = \$1992.-

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

L. Stankevičų, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Qué, Canada. Tel.: (514)-669-8834.

Humoro ir satyros žurnalui "ŠLUOTA" reikalinga mūsų finansinė parama. Trūksta pinigų nupirkti tekstams rinkti kompiuterį, kuris būtina reikalingas. Banko išduotą \$US čekį amerikoniškais doleriais galima siųsti registruotame laiške, betarpiškai, šiuo adresu:

LITHUANIA - USSR 232722
VILNIUS, Bernardinų g. 8-8
„ŠLUOTA“

arba: "Šluotos" atstovui Kanadoje ir JAV:
M. ČAPKAUSKAS,
854 - 39-th Ave.,
La Salle, P. Québec,
H8P 2Y5 Tel: 366-4629.

AUKOTOJŲ PAVARDĖS BUS PASKELBTOS. Iš anksto dėkojame už Jūsų talką. "Šluota"

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

8½% už 90 dienų term. indėlius
8½% už 6 mėnesių term. indėlius
8¼% už 1 m. term. indėlius
8½% už 2 m. term. indėlius
8½% už 3 m. term. indėlius
8½% už 1 m. GIC mėn. palūk.
9¼% už 1 m. GIC invest. pažym.
9½% už 2 m. GIC invest. pažym.
9½% už 3 m. GIC invest. pažym.
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
9¼% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
9½% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
9½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8¼% už namų planą - OHOSP
7½% už taupymo sąskaitą
8% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 12¼%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų 10½%
2 metų 10¼%
3 metų 11%
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10½%
(variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI VIRŠ 84 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines poraišas, kelionės čekiai (American Express).

MasterCard Kredito kortelė su PARAMOS vardu

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų BŪSTINĖ: Lietuvių namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 TELEFONAS: 532-1149.

**"NEPRIKLAUSOMOS
LIETUVOS" LAIKRAŠČIO
SPAUDOS BALIUI
PRAĖJUS**

Š.m. balandžio mėn. 13 dieną laikraštis NEPRIKLAUSOMA LIETUVA surengė tradicinį spaudos balių - vakaronę. Tenka su malonumu konstatuoti, jog šių metų parengimas buvo itin idomus ir spalvingas tiek savo programa, tiek ir keletu siurprizų.

O galėjo šių metų tradicinis renginys įvykti ir visai ne tradiciniai. "NL" valdyba savo posėdyje visai rimtai svarstė ir buvo stipriai siūloma, atsisakyti šeštadienio vakaro balius tipo rengimo ir pasitenkinti tik sekmadienio pietumis ir subuvimu. Tačiau po gana intensyvių diskusijų buvo nutarta pasilikti prie šeštadienio vakaro balius tipo rengimo. Ir tikrai nebuvo apsiriktą; į šįmetinį balių-vakarą svečių iš arti ir toli privažiavo tikrai gausiai. Ypač brangūs buvo svečiai iš Tėvynės Lietuvos ir atstovai iš Kanados parlamento.

Jau nuo šeštos valandos vakaro salėn gausiai pradėjo rinktis svečiai. Gero, kai prieš septynias, stalai jau buvo užimti. Svečių tarpe matėsi tie patys mieli, ištikimųjų spaudos balius rėmėjų veidai. Tačiau ypač maloniai nustebino labai skaitlingas jaunimo atsilankymas. Jie buvo užėmę apie trečdalį visų salės stalų. Tai buvo labai reikšminga raida sekančioms metams!

Štai jau ir septinta valanda, o svečiai vis dar renkasi. Todėl ir buvo patį programos pradžiai tiek nudelsta. Gal 15 minučių po septynių programą atidaro "Nepriklausomos Lietuvos" spaudos bendrovės pirm. Juozas Šiaučius, trumpai pasveikinęs visus mielus spaudos balius svečius, ypač tuos, atvykusius iš tolimesnės kovojančios Tėvynės. Jie visi

Dalis svečių "NL" Spaudos Baliuje Š.m. balandžio mėn. 13 d. Dešinėje - sveikina laikraštį ir svečius Lietuvos atgaivintos Šaulių Sąjungos vadas Centro Valdybos pirmininkas Gediminas Jankus.

(ir visos) buvo pakviesti atsistoti. Ir atsistoję jų tikrai nemažai. Tačiau tarpe visų šių brangių svečių buvo vienas ypač mielas ir brangus - tai atgimusios Lietuvos atkurto Šaulių Sąjungos Centro valdybos pirmininkas Gediminas Jankus. Jį pristatė, visuomenę plojo ilgai ir griausmingai.

Toliau prasmingą žodį tarė "NL" redaktorė Birutė Nagienė.

Dabar scenon buvo pakviestas ypatingasis svečias Gediminas JANKUS iš Lietuvos prakalbėti pirmą kartą į Kanados lietuviškąją bendruomenę. Tuo tarpu programos vedėjas J. Šiaučius davė apie Lietuvos Šaulių Sąjungos vadą G. Jankų kai kurių biografinių detalių. Sužinojome, kad Gediminas jau yra pokarinės kartos gimimo. Jis su savo 19 metų sūnumi ir kitiems šauliais dalyvavo Lietuvos parlamento rūmų gynyboje tą lemtingą sausio 13-tosios dieną ir vėlesniuose parlamento rūmų budėjimuose.

Mielasis svečias iš Lietuvos pasakė labai reikšmingą prkalbą, labai auk-

šniai išskeldamas užsienio veiklos, laisvosios spaudos (taip pat ir "Nepriklausomos Lietuvos") reikšmę, privedusią prie Lietuvos atgimimo ir Kovo 11-tosios Akto paskelbimo.

Baigus mielijam svečiui savo labai jautrią kalbą, scenon buvo pakviesti "NL" redaktorė Birutė NAGIENĖ A. MYLĖ ir L. BALAIŠIS. Lietuvos Šaulių Sąjungos vadas redaktorei iškėlė gintaro karolių eilutę ir ornamentinę dėžutę. "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio kolektyvui per Juozą Šiaučių iškėlė iėmintą Kovo 11-sios Akto spalvotą kopiją, kartu perdavė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio sveikinimus "NL" laikraščiu, atšventusiam 50 metų sukaktį ir pradėjusiam 51-muosius darbo metus; A. Mylėi (Montrealio šaulių Mindaugo kuopos pirm.) buvo iėteikta kilimėlis, kuriame įsausti Gedimino stulpai; L. Balaišiui, Jūros šaulių kuopos "Neringos" pirmininkui, buvo iėteikta lietuviška lėlė.

Po šių ceremonijų prasidėjo meninė programa, atlikta jau mums iš ankščiau gerai žinomo vokalistu ir muziku Vaclovo Povilonio, atvykusio su savo partneriu Valdu Ramanausku iš Toronto. Vaclovas Povilo-

nis pirmiausia gražiu, skambiu baritonu pasveikino visus vakaronės dalyvius. Po to abu muzikantai-vokalistai, instrumentalistai (abu gali puikiai dainuoti, kaip ir groti įvairiais intrumentais: piano, akordeonais, elektrine klaviatūra ir t.t.) pradėjo savo labai gerai paruoštą repertuarą. Jis susidėjo iš 10 kūrinų-dainų. Tai buvo dainų-duetų pynė. Pirmoje dalyje - Daina draugui, Daina pavasariui, Polka, Senelio daina ir Daina lietuvaitei.

Čia abu padarė pertraukėlę. Tuo metu scenon užkopė jauna Vilniaus Muzikos Mokyklos abiturientė Aušra Jakimavičiūtė. Pati sau akompanuodama miniatiūrėmis kanklėmis, padainavo keletą senovinių dainų: Daina mergelei audėjėlei, Daina broliams kraivėžėliams ir Dainą dobilui šešialapiui. Jaunoji dainininkė buvo palydėta nuoširdžiomis katutėmis.

Toliau programa tęsė V. Povilonis su V. Ramanausku. Dabar Povilonis padainavo solo, palydint pianinu V. Ramanauskui, dainą specialiai sukurta "Nepriklausomos Lietuvos" Redakcinei Kolegijai. Tai buvo tikrai malonus siurprizas; po to sekė duetas- Liaudiška daina. Toliau jie atliko aranžmentą - Balta

rožė. Dainavo solo ir duetu, rumbos tempo, lotynų amerikietiškas, labai malonus kūrinys. Savo labai nuotaikingą koncertą abu torontiečiai užbaigė "Daina Tėvynei mano". Tai buvo maršo tempo, solo ir dueto kūrinys, savo jautriais žodžiais giliai palietęs gausias balius klausytojų širdis: "Tik tu, Tėvyne mano, viena, švietė iš arti ir iš tolo- parodyki kelią namo"... Abu muzikai buvo ilgai lydimi triukšmingų plojimų ir bisų.

Tačiau kiekviena gera valanda turi kada nors užsibaigti... Tačiau iki sekančio karto, mielieji, Vaclovai ir Valdai!

Po trumpos pertraukėlės sekė kita programėlė - siurprizas! Ugi, iš už scenos uždangų pasipila visokiais liaudiškais motyvais apsiųngę naujojo etninio ansamblio Montreelyje "Skals" dalyviai! Scenoje susėdo liaudies instrumentų orkestrėlis. Žemai, ant salės grindų išsirikiuoja šokėjai ir šokėjos, vadovaujami buvusios Vilniaus Universiteto ansamblietės Dalės Savignac. Na ir suskambėjo, nuaidėjo liaudies instrumentų akordai - ir sutrypė, sudundėjo naujojo etninio ansamblio šokėjai! Ir kaskart vis toliau, ir vis smagiau!... Jau pradėjo į šokius ir mus, žiūrovas, įtraukinėti!... Sakau jau - trypė, šoko, suko ratus, lauzė rankas, stūkseto keliais, klubais ir alkūnėmis visi, pagal šokančio

partnerio (-ės) nurodymus, arba jau kaip ten pakliuvo. Žodžiu, šoko, dūko, dainavo ir linksminosi visi - seni ir jauni gal gerą valandėlę. Sakau, kad jau buvo siurprizas - tai jau siurprizų siurprizas! Bet, - argi?

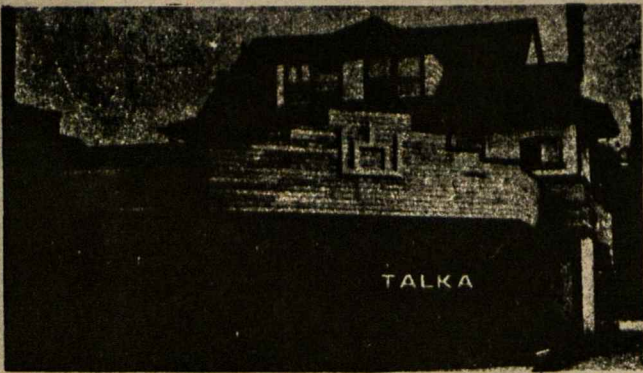
Ugi, jau vakaronei gero, kai einant prie kulminacinio punkto - štai dar vienas siurprizas! Salėn atsilanko mūsų Montreelio lietuvių didis draugas ir prietelius - Kanados Parlamento narys iš La Salle - PAUL MARTIN! - Kagi! Visa lietuvių masė tiesiog apspito populiariąjį parlamentarą. Sveikinimaisi, rankų spaudinėjimai! Po to Paul Martin pakviečiamas ant scenos prie mikrofono, kur jis išdžė labai entuziastišką pasveikinimą,

pažadėdamas visur ir visada visomis išgalėmis stumti pirmyn Lietuvos Nepriklausomybės (KOVO 11-SIOS AKTO) pripažinimo idėją, kad ji taptų ir de fakto, ir de jure! Už tai Paul Martin buvo palydėtas audringų plojimų. Dar pabendraavęs su tautiečiais ir sušokęs keletą tango ir valsų, mūsų draugiškasis parlamentaras išvyko, nes jau ir pati vakaronė ėjo prie pabaigos...

Tai maždaug tokie išpūdziai iš šių metų Spaudos balius Montreelyje. Tad iki malonaus pasimatymo sekančiais metais! Tikėkime, jog jis bus ne menkesnis, o gal ir dar geresnis...

D.N. Baltrukonis

**Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose**

**HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"**

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

Tel. 544 - 7125

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 7.5%
santapas 6%
kasd. pal. taupymo s-ta 5.5%
90 dienų indėlius 9%
1 m. term. indėlius 9.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. ... 9%
3 m. term. indėlius 9.5%
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 7%
RRSP ir RRIF 1 m. 9.5%
RRSP ind. 3 m. 9.5%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 15%
nekl. turto pask. 1 m. 11%
nekl. turto pask. 3 .. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų
apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$2,000 ir
asmeninių paskolų
drauda iki \$25,000.

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Lietpos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

NETTOYEURS

CLEANERS

20% NUOLAIDA SU ŠIA KORTELE

NOM/NAME: _____ DATE: _____

7661-A Centrale, LaSalle
459-90 Ave., LaSalle

Tel: 365-4412
365-7146
365-1143

MOTINAI

Mama, prisimenu, kai mane laiminai
Prie beržo, šalia vartų.
Išleidai į gyvenimą su baime
Į kelią nežinomą ir kartų.
Mama, išėjau Tave palikęs
Išvargusią ir verkiančią.
Nors grįžt žadėjau - negrįžau...
Nešu aš dalią karčią.

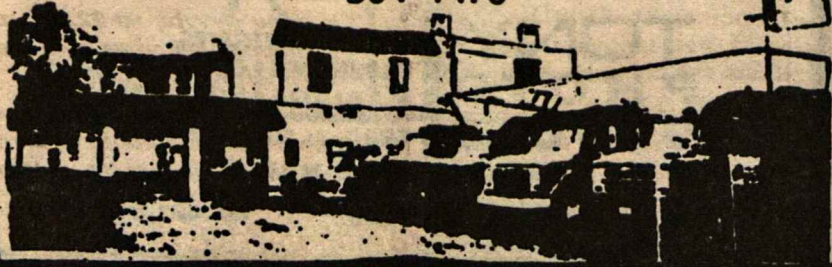
Mama, skausmas man širdį drasko,
Tave kankina naktys nemigos...
Žiaurus likimas mane blaško
Po plotus žemės varganos.
Su kruvina ir sopančia širdim,
Ir ašaromis akyse,
Vos metęs žvilgsnį praeitin,
Tave regiu aš mintyse.

(Autorius nežinomas, iš Belgijos karių belaisvių stovyklos).

**GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle**

Geriausios patarėjas ir darbe atliktas stogdengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite tel.

364-1470

Maurice Electrique Ltee

ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ELECTRICIEN CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LABALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. WILSON & SONS Inc.

123 Maple Blv., 5784 Verdon Av.

Chateauguy, Que. Verdon, Que.

Tel: 691-4763 * Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

MIRUSIEJI:

● Valerija IVANAUSKIENĖ 80 m. amžiaus, mirė LaSalle ligoninėje. Liko du sūnūs. Palaidota iš Aušros Vartų Parapijos. Užuojauta artimiesiems.

● A.a. Vytauto SLĖNIO 20 metų mirties sukakties atminimui motina Marija GUDIENĖ aukoja "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščiai \$100.

Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

● Pranė TEKUTIENĖ, ilgesnį laiką gydoma Verdun General Hospital ligoninėje. Linkime greitai sustiprėti.

● Į šaulių suvažiavimą Hamiltone iš Montrealio buvo nuvykę 28 šauliai-lės.

● Gintaras NAGYS tarnybos reikalais buvo išvykęs savaitę laiko į Londoną, Didž. Britanijoje. Ta proga aplankė pasaulio skautybės centrą.

● Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos Montrealio Skyrius tradiciniai rengia MOTINOS DIENOS minėjimą š.m. gegužės mėn. 12 d., AV P-jos salėje.

Su šiuo minėjimu yra sujungta ir Montrealio Lituanistinės Mokyklos mokslo metų užbaigimo ceremonijos.

Taigi, atvykdami į šią jaunimo rengiamą iškilmę, pagerbsime ir motinas, ir pačius vaikus bei jų mokytojus. Mūsų jaunieji mokiniai ne kartą vis gražiau pasirodantys su deklamacijomis ir dainomis, bus ir šį kartą gerai pasiruošę ir su malonumu išklausyti.

● Rašykmė laiškus Užsienio Reikalų ministerei Barbara MacDougall, reikalaujanti sulaukyti 150 mil. dol. Kremlui dėl sovietų karių saugavimosi Lietuvoje.

(Dr. JONAS MALISKA)
Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 701
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.

Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.

Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL, Tel: (514)-842-1231,
687 Pine Ave, West, Montreal, Que. H3A 1A1 Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave., Tel: (514)-842-9211.
Montreal, Que. H2V 4E4

Dr. A.S. POPIERAITIS

B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,

Qué. H3G 1L5

Tel.: 931-4024

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS

1170 St. Mathieu, Suite 100,

Montreal, Qué., H3H 2H5

FAX: 937-3763

Tel: 937-3729

Notaras

J. BERNOTAS

Suite 1143, Sun Life Building,

1155 rue Metcalfe, Montreal, Qué. H3B 2V6

Tel.: (514)-871-1430

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS LITAS

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

[VYKS 1991 m. GEGUŽĖS mėn. 25 d. 4 val. p.p.

Aušros Vartų parapijos salėje.

1465 rue de Seve, Montreal.

REGISTRACIJA nuo 3-4 val. p.p. Atsineškite nario knygetes.

Kandidatų siūlymo formas galima gauti visuose LITO skyriuose.

"LITO" VALDYBA

Šių metų Velykų proga mūsų mokyklos mokiniai mokėsi dažyti margučius. Nuotr. R. Satkausko.

KLUBAS "NIDA"

SĖKMINGAI PRISIDEDA
PRIE VAJAUS

Į Montrealio Medžiotojų-Žuvautojų Klubo NIDA specialius Pietus, surengtus Lietuvos Milijoninės Pagalbos Vajaus naudai, atsilankė apie 100 tautiečių. Pietų pelnas- \$400 ir surinktos aukos -\$900 perduota Vajaus Komiteto išdėnimui Kostui Toliušiui.

Pietų metu po trumpą žodį tarė svečias Gediminas Jankus ir Bronius Niedvaras.

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI

MOTINOS DIENOS MINĖJIME

š.m. GEGUŽĖS 12 d. SEKMADIENI 12 val.p.p.

A.V. PARAPIJOS SALĖJE

1465 rue de Seve, Montreal.

Programą atlieka Lituanistinės Mokyklos mokiniai
ĮJĖJIMAS: laisva auka • Kavutė ir pyragai
RUOŠIA: MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

JAU DIRBA 37 METUS.

Prašome pasinaudoti mūsų patyrimu.

Esame pasiekiami bet kada, dieną, vakare ar savaitgaliais.

Esame šeimos biznio įstaiga.

Dirbame kaip sau, turėdami omenyje Jūsų gerį.

Jūsų draudimo reikalus sprendžiame plačia prasme, žvelgdami į ateitį: stengiamės pramatyti.

Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TEIRAIKĖS:

Tel. 722-3545

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Saugojimas vasaros laiku (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre,

Suite 500 A.

Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS

6220 ch. QUEEN MARY rd.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5

Tel. 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 De Seve, Montreal, Qué., H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$28,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 1/4 %	Taupymo - special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	5 1/2 %
1 metų	8 %	Taupymo - kasdienines	5 1/2 %
180 d. - 364 d.	7 3/4 %	Einamos sąsk.	4 1/4 %
120 d. - 179 d.	7 3/4 %	RRIF - RRSP - term.	9 3/4 %
60 d. - 119 d.	7 3/4 %	RRIF - RRSP - taup.	6 1/4 %
30 d. - 59 d.	7 1/2 %		

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 10 3/4 % Asmenines - nuo 12 %

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treči.	9:00 - 3:00 (Tik pirm) 10:00 - 2:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00 3:00 - 7:00
Pentadieniais	10:00 - 6:00 2:00 - 6:00

EAGAN REALTIES INC

5344 VERDUN AVE., VERDUN, H4H 1K4

Nekilnojamo turto pirkimo ir pardavimo
patarnavimas

BRONIUS NIEDVARAS

Bus: 766-3586

Res.: 487-4938

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11.30 IKI 12 val. nakties

Programos Vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr., Duverney, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel: 669 - 8834

SPAUDA IŠ LIETUVOS

Norintieji užsiprenumeruoti "LITERATŪRĄ IR MENĄ", taipogi "Švyturį" iš Lietuvos, gali kreiptis į tų leidinių atstovą Kanadoje ir JAV-se Liudą Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duverney, Laval, Que., Canada H7G 4K7, tel: 669-8834.

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS Tel. Bus.: 722-3545
C. I. B. Res.: 256-5355

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

ZIENKA PLUMBING

24 VALANDŲ PATARNAVIMAS

• LIETUVIAMS NUOLAIDA:

Neimamas mokestis už atvažiavimą.

TEL.: 254-7846

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

Savininkas: MIKE OSKOVICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA